

Svet
Evropske unije

Bruselj, 22. september 2015
(OR. en)

9173/3/15
REV 3

Medinstitucionalna zadeva:
2013/0246 (COD)

CONSOM 92
MI 345
TOUR 8
JUSTCIV 124
CODEC 770
PARLNAT 96

ZAKONODAJNI AKTI IN DRUGI INSTRUMENTI

Zadeva: Stališče Sveta v prvi obravnavi z namenom sprejetja DIREKTIVE EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS
- Sprejeto s strani Sveta dne 18. septembra 2015

DIREKTIVA (EU) 2015/...
EVROPSKEGA PARLAMENTA IN SVETA

z dne ...

o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih,
spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004
in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta
ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS

EVROPSKI PARLAMENT IN SVET EVROPSKE UNIJE STA –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije in zlasti člena 114 Pogodbe,

ob upoštevanju predloga Evropske komisije,

po predložitvi osnutka zakonodajnega akta nacionalnim parlamentom,

ob upoštevanju mnenja Evropskega ekonomsko-socialnega odbora¹,

po posvetovanju z Odborom regij,

v skladu z rednim zakonodajnim postopkom²,

¹ UL C 170, 5.6.2014, str. 73.

² Stališče Evropskega parlamenta z dne 12. marca 2014 (še ni objavljeno v Uradnem listu) in stališče Sveta v prvi obravnavi z dne 18. septembra 2015 (še ni objavljeno v Uradnem listu). Stališče Evropskega parlamenta z dne ... (še ni objavljeno v Uradnem listu).

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) V Direktivi Sveta 90/314/EGS¹ je določenih več pomembnih pravic potrošnikov v zvezi s paketnim potovanjem, zlasti glede zahtev v zvezi z informacijami, odgovornosti trgovcev v zvezi z izvedbo turističnega paketa in varstva v primeru insolventnosti organizatorja ali turističnega agenta. Kljub temu pa je treba zakonodajni okvir prilagoditi razvoju trga, da bi bolje ustrezal notranjemu trgu, odpraviti dvoumja in zapolniti zakonodajne vrzeli.
- (2) Turizem ima v gospodarstvu Unije pomembno vlogo, paketna potovanja, organizirane počitnice in izleti (v nadaljnjem besedilu: turistični paketi) pa so pomemben del trga potovanj. Ta trg se je od sprejetja Direktive 90/314/EGS znatno spremenil. Poleg tradicionalnih distribucijskih verig postaja internet vse bolj pomembno sredstvo preko katerega se ponujajo in prodajajo potovalne storitve. Potovalne storitve niso le kombinacija tradicionalnih vnaprej dogovorjenih turističnih paketov, ampak so pogosto kombinirane po meri posameznika. Mnoge od teh kombinacij potovalnih storitev so bodisi v pravnem 'sivem območju' ali pa očitno niso zajete z Direktivo 90/314/EGS. Cilj te direktive je prilagoditi obseg varstva, da se upošteva ta razvoj, povečati preglednost ter izboljšati pravno varnost za potnike in trgovce.
- (3) V členu 169(1) in točki (a) člena 169(2) Pogodbe o delovanju Evropske unije (PDEU) je določeno, da Unija prispeva k doseganju visoke ravni varstva potrošnikov z ukrepi, sprejetimi v skladu s členom 114 PDEU.

¹ Direktiva Sveta 90/314/EGS z dne 13. junija 1990 o paketnem potovanju, organiziranih počitnicah in izletih (UL L 158, 23.6.1990, str. 59).

- (4) Direktiva 90/314/EGS daje državam članicam široko diskrecijsko pravico glede prenosa. Zato ostajajo med zakonodajami držav članic znatne razlike. Pravna razdrobljenost ustvarja višje stroške za podjetja in ovire za tiste, ki želijo čezmejno poslovati, zato imajo potrošniki omejeno izbiro.
- (5) V skladu s členom 26(2) in členom 49 PDEU notranji trg zajema območje brez notranjih meja, na katerem so zagotovljeni prosti pretok blaga in storitev ter svoboda ustanavljanja. Za ustvarjanje pravega notranjega trga za potrošnike na tem področju bi bilo treba harmonizirati pravice in obveznosti, ki izhajajo iz pogodb v zvezi s paketnim potovanjem in povezanimi potovalnimi aranžmaji, ob doseganju pravega ravnovesja med visoko ravni varstva potrošnikov in konkurenčnostjo podjetij.
- (6) Čezmejni potencial trga paketnih potovanj v Uniji trenutno še ni povsem izkoriščen. Razlike v pravilih za varstvo potnikov v različnih državah članicah odvrčajo potnike v eni državi članici, da bi kupovali turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje v drugi državi članici, odvrčajo pa tudi organizatorje in turistične agente v eni državi članici, da bi prodajali take storitve v drugi državi članici. Zakonodajo držav članic v zvezi s turističnimi paketi in povezanimi potovalnimi aranžmaji je treba dodatno približati, da bi potniki in trgovci lahko v celoti izkoristili notranji trg, obenem pa bi se po vsej Uniji zagotovila visoka raven varstva potrošnikov.

- (7) Večina potnikov, ki kupuje turistične pakete ali povezane potovalne aranžmaje, je potrošnikov v smislu prava varstva potrošnikov Unije. Hkrati pa ni vedno lahko razlikovati med potrošniki in predstavniki malih podjetij ali poslovnimi subjekti, ki potovanja, povezana z njihovim podjetjem ali poklicno dejavnostjo, rezervirajo prek istih sistemov rezervacij kot potrošniki. Taki potniki pogosto potrebujejo podobno raven varstva. Nasprotno pa obstajajo podjetja ali organizacije, ki potovalne aranžmaje organizirajo na podlagi splošnega dogovora, pogosto sklenjenega za večje število potovalnih aranžmajev za določeno obdobje, na primer s potovalno agencijo. Pri slednji vrsti potovalnih aranžmajev ni potrebna taka raven varstva kot za potrošnike. Ta direktiva bi se zato morala uporabljati za poslovne potnike, vključno z osebami v svobodnih poklicih, ali samozaposlene ali druge fizične osebe, kadar ne sklenejo potovalnih aranžmajev na podlagi splošnega dogovora. Da bi preprečili nejasnosti zaradi opredelitve pojma „potrošnik“, ki se uporablja v drugi zakonodaji Unije, bi bilo treba osebe, ki jim varstvo zagotavlja ta direktiva, imenovati „potniki“.

- (8) Ker se lahko potovalne storitve kombinirajo na veliko različnih načinov, je ustrezno, da se kot turistični paketi obravnavajo vse kombinacije potovalnih storitev z značilnostmi, ki jih potniki običajno povezujejo s turističnimi paketi, zlasti pri združevanju ločenih potovalnih storitev v en sam potovalni proizvod, v zvezi s katerim odgovornost za ustrezno izvedbo prevzame organizator. V skladu s sodno prakso Sodišča Evropske unije¹ ne bi smelo biti razlik, če se potovalne storitve kombinirajo pred kakršnim koli stikom s potnikom ali na zahtevo ali v skladu z izbiro potnika. Enaka načela bi se morala uporabljati ne glede na to, ali je rezervacija opravljena pri trgovcu v poslovalnici ali prek spleta.
- (9) Turistične pakete bi bilo treba zaradi preglednosti ločevati od povezanih potovalnih aranžmajev, kadar potnikom nakup potovalnih storitev omogočajo spletni trgovci ali trgovci v poslovalnici, na podlagi česar potnik sklene pogodbe z različnimi ponudniki potovalnih storitev, vključno prek povezanih sistemov rezervacij, ki nimajo značilnosti turističnega paketa in v zvezi s katerimi ne bi bilo ustrezno uporabiti vseh obveznosti, ki se uporabljajo za turistične pakete.

¹ Glej sodbo Sodišča z dne 30. aprila 2002, Club Tour, Viagens e Turismo SA proti Alberto Carlos Lobo Gonçalves Garrido in Club Med Viagens Ld.^a, C-400/00, ECLI:EU:C:2002:272.

- (10) Glede na razvoj trga je ustrezno dodatno opredeliti turistične pakete na podlagi alternativnih objektivnih meril, ki se pretežno nanašajo na način, na katerega so potovalne storitve predstavljene ali kupljene in pri katerem lahko potniki razumno pričakujejo, da jim ta direktiva zagotavlja varstvo. To na primer velja, kadar se za isto potovanje ali počitnice na eni prodajni točki kupijo različne vrste potovalnih storitev in so bile te storitve izbrane, preden se potnik strinja, da jih bo plačal, to pomeni v istem postopku rezervacije ali kadar se take storitve ponujajo, prodajajo ali zaračunajo po skupni ali celotni ceni, in kadar se take storitve oglašujejo ali prodajajo pod imenom „turistični paket“ ali pod podobnim imenom, ki kaže na tesno povezavo med zadevnimi potovalnimi storitvami. Taka podobna imena bi lahko bila na primer „kombinirana ponudba“, „vse vključeno v ceno“ ali „vse vključujoč aranžma“.
- (11) Treba bi bilo pojasniti, da potovalne storitve, povezane po sklenitvi pogodbe, s katero trgovec potniku daje pravico, da izbira med določenimi različnimi vrstami potovalnih storitev, kot v primeru darilnega bona za paketno potovanje, štejejo za turistični paket. Poleg tega bi bilo treba kot turistični paket obravnavati kombinacijo potovalnih storitev, pri katerih si trgovci posredujejo ime potnika, podatke o plačilu in njegov elektronski naslov ter je druga pogodba sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

- (12) Hkrati bi bilo treba povezane potovalne aranžmaje ločevati od potovalnih storitev, ki jih potniki rezervirajo neodvisno, pogosto tudi ob drugem času, tudi če storitve zadevajo isto potovanje ali počitnice. Spletne povezane potovalne aranžmaje bi bilo treba ločevati tudi od povezanih spletnih mest, katerih cilj ni skleniti pogodbe s potnikom, ter povezav, prek katerih potniki samo na splošno dobijo informacije o nadaljnjih potovalnih storitvah, na primer kadar hotel ali organizator dogodka na svoje spletno mesto vključi seznam vseh izvajalcev dejavnosti, ki neodvisno od katere koli rezervacije ponujajo storitve prevoza na njegovo lokacijo, ali če se za objavo oglasov na spletnih mestih uporabijo „piškotki“ ali metapodatki.
- (13) Treba bi bilo določiti posebna pravila tako za trgovce v poslovalnicah kot za spletne trgovce, ki potnikom ob enkratnem obisku ali stiku z njihovo prodajno točko pomagajo pri sklepanju ločenih pogodb s posameznimi ponudniki storitev, in za spletne trgovce, ki – na primer prek povezanega sistema spletne rezervacije – usmerjeno omogočajo nakup najmanj ene dodatne potovalne storitve drugega trgovca, kadar je pogodba sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve. Tako omogočanje bo pogosto temeljilo na tržni povezavi, ki vključuje plačilo med trgovcem, ki omogoča nakup dodatnih potovalnih storitev, in drugim trgovcem, ne glede na metodo izračuna takega plačila, ki na primer lahko temelji na številu klikov ali na prometu. Ta pravila bi se na primer uporabljala, kadar potnik pri potrditvi rezervacije prve potovalne storitve, kot je let ali vožnja z vlakom, prejme vabilo za rezervacijo dodatne potovalne storitve na voljo v izbranem kraju potovanja, na primer hotelske nastanitve, s povezavami na spletno mesto za rezervacije drugega ponudnika storitev ali posrednika. Čeprav ti aranžmaji ne bi smeli škodovati turističnemu paketu v smislu te direktive, v okviru katerega je en organizator odgovoren za ustrezno izvedbo vseh potovalnih storitev, taki povezani potovalni aranžmaji štejejo za alternativni poslovni model, ki je pogosto v tesni konkurenci s turističnimi paketi.

- (14) Da se zagotovi poštena konkurenca in varstvo potnikov, bi morala tudi za povezane potovalne aranžmaje veljati obveznost zagotoviti zadostna dokazila o varstvu za povračilo plačil in povratek potnikov v primeru insolventnosti.
- (15) Nakup samostojne potovalne storitve kot ene potovalne storitve ne bi smel šteti niti za turistični paket niti za povezan potovalni aranžma.
- (16) Da se poveča jasnost za potnike ter se jim omogoči, da sprejmejo odločitve na podlagi zadostnih informacij o različnih vrstah ponujenih potovalnih aranžmajev, bi bilo treba od trgovcev zahtevati, da jasno in na vidnem mestu navedejo, ali ponujajo turistični paket ali povezan potovalni aranžma, ter informacije o ustrezni ravni varstva, preden potnik privoli v plačilo. Izjava trgovca o pravni naravi trženega potovalnega proizvoda bi morala ustrezati dejanski pravni naravi zadevnega proizvoda. Zadevni organi pregona bi morali ukrepati, kadar trgovci potnikom ne zagotovijo točnih informacij.

- (17) Za prepoznavanje turističnega paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja bi bilo treba obravnavati le kombinacijo različnih vrst potovalnih storitev, kot so nastanitev, prevoz potnikov z avtobusom ali po železnici, vodi ali zraku ter najem motornih vozil ali nekaterih motornih koles. Nastanitev za namene bivanja, vključno v okviru dlje trajajočih jezikovnih tečajev, se ne bi smela obravnavati kot nastanitev v smislu te direktive. Finančne storitve, kot so potovalna zavarovanja, se ne bi smele obravnavati kot potovalne storitve. Poleg tega storitve, ki so neločljivo povezane z drugo potovalno storitvijo, same po sebi ne bi smele biti obravnavane kot potovalne storitve. To na primer vključuje prevoz prtljage, zagotovljen v okviru prevoza potnikov, manjše prevozne storitve, kot je prevoz potnikov pri vodenem ogledu ali prevoz med hotelom in letališčem ali železniško postajo, obroke, napitke in čiščenje, zagotovljene v okviru nastanitve, ali dostop do objektov na kraju samem, kot so plavalni bazen, savna, zdravilišče ali telovadnica, namenjeni hotelskim gostom. To pomeni tudi, da v primerih, kadar se nastanitev s prenočitvijo zagotovi kot del prevoza potnika po cesti, železnici, vodi ali zraku, takšna nastanitev sama po sebi ne bi smela biti obravnavana kot potovalna storitev, če je očitno, da je pri tem prevoz glavni element, kar pa ne velja v primeru križarjenja.

- (18) Druge turistične storitve, ki niso neločljivo povezane s prevozom potnikov, nastanitvijo ali najemom motornih vozil ali nekaterih motornih koles, so lahko na primer vstopnice za koncerte, športne prireditve, ekskurzije ali obisk zabaviščnih parkov, vodeni ogledi, smučarske vozovnice in najem športne opreme, kot je smučarska oprema, ali zdraviliško zdravljenje. Če pa so takšne storitve kombinirane le še z eno drugo vrsto potovalne storitve, na primer nastanitvijo, bi moral biti turistični paket ali povezan potovalni aranžma oblikovan le v primeru, da predstavljajo znaten del vrednosti turističnega paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja ali da se jih oglašuje ali drugače predstavlja kot bistveni element potovanja ali počitnic. Če druge turistične storitve predstavljajo 25 % ali več glede na vrednost kombinacije, bi te storitve bilo treba obravnavati kot znaten del vrednosti turističnega paketa ali povezanega potovalnega aranžmaja. Treba bi bilo pojasniti, da dodajanje drugih turističnih storitev, na primer kadar potnik po prihodu v hotel doda druge potovalne storitve k hotelski nastanitvi, ki je bila rezervirana kot samostojna storitev, ne bi smelo škodovati za turistični paket. To organizatorjem potovanj ali turističnim agentom ne bi smelo omogočiti, da se izognejo tej direktivi s tem, da potniku ponudijo, da vnaprej izbere dodatne turistične storitve in da pogodbo za te storitve pa sklene šele po tem, ko se prva potovalna storitev že začne izvajati.

- (19) Ker je v primeru kratkih potovanj potreba po varstvu potnikov manjša in da bi se izognili nepotrebnim bremenom za trgovce, bi bilo treba iz področja uporabe te direktive izključiti potovanja, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo nastanitve, ter turistične pakete ali povezane potovalne aranžmaje, ki se občasno in na ne pridobitni osnovi ponudijo ali omogočijo le zaključeni skupini potnikov. Slednji lahko vključujejo na primer potovanja, ki jih ne več kot nekajkrat letno organizirajo dobrodelne organizacije, športni klubi ali šole za svoje člane in se ne ponudijo splošni javnosti. Ustrezne informacije o tej izključitvi bi morale biti javno dostopne, da se zagotovi ustrezna obveščenost trgovcev in potnikov o tem, da ti turistični paketi ali povezani potovalni aranžmaji niso zajeti v tej direktivi.
- (20) Ta direktiva ne bi smela posegati v nacionalno pogodbeno pravo kar zadeva vidike, ki jih ne ureja.
- (21) Države članice bi morale ohraniti pristojnost v skladu s pravom Unije, da uporabijo določbe te direktive tudi na področjih izven njenega področja uporabe. Tako lahko države članice ohranijo ali uvedejo nacionalno zakonodajo, ki ustreza določbam te direktive ali določenim njenim določbam v zvezi s pogodbami, ki ne spadajo v področje uporabe te direktive. Države članice lahko, denimo, ohranijo ali uvedejo ustrezne določbe za nekatere samostojne pogodbe v zvezi z eno samo potovalno storitvijo (kot je najem počitniških domov) ali za turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki se na ne pridobitni osnovi in le občasno ponudijo ali omogočijo zaključeni skupini potnikov, ali za turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki trajajo manj kot 24 ur in ne vključujejo nastanitve.

- (22) Glavna značilnost turističnega paketa je, da je za ustrezno izvedbo paketa kot celote odgovoren en trgovec v vlogi organizatorja. Le v primerih, ko drug trgovec deluje kot organizator turističnega paketa, bi lahko trgovec, običajno v poslovalnici ali na spletu potovalne agencije, deloval zgolj kot turistični agent ali posrednik, ne bi pa bil odgovoren kot organizator. Ali trgovec pri določenem turističnem paketu deluje kot organizator, bi moralo biti odvisno od vključenosti tega trgovca v oblikovanje turističnega paketa, ne pa od tega, kako trgovec opisuje svojo poslovno dejavnost. Pri ugotavljanju, ali je trgovec organizator ali turistični agent, ne bi smelo biti nobene razlike, ali ta trgovec deluje kot ponudnik ali pa se predstavlja kot agent, ki deluje v imenu potnika.
- (23) Direktiva 90/314/EGS državam članicam daje diskrecijsko pravico, da določijo, ali za ustrezno izvedbo turističnega paketa odgovarjajo turistični agenti, organizatorji ali eni in drugi. Ta prožnost je v nekaterih državah članicah povzročila dvoumnost glede tega, kateri trgovec je odgovoren za izvedbo zadevnih potovalnih storitev. Zato bi bilo treba v tej direktivi pojasniti, da so za izvedbo potovalnih storitev, vključenih v pogodbo o paketnem potovanju, odgovorni organizatorji, razen če sta po nacionalnem pravu odgovorna organizator in turistični agent.
- (24) V zvezi s turističnimi paketi bi morali biti turistični agenti skupaj z organizatorjem odgovorni za zagotavljanje predpogodbenih informacij. Potniki bi morali zaradi lažje komunikacije, zlasti v čezmejnih primerih, imeti možnost, da z organizatorjem pridejo v stik tudi prek turističnega agenta, pri katerem so kupili turistični paket.

- (25) Potnik bi moral vse potrebne informacije prejeti pred nakupom turističnega paketa, ne glede na to, ali se prodaja prek sredstev za komuniciranje na daljavo, prek pulta ali prek drugih vrst distribucije. Pri zagotavljanju teh informacij bi moral trgovec upoštevati posebne potrebe potnikov, ki so posebej ranljivi zaradi svoje starosti ali fizične hibe, ki bi jih trgovec lahko razumno predvidel.
- (26) Ključne informacije, na primer o glavnih značilnostih potovalnih storitev ali cene iz reklam na spletnem mestu organizatorja ali v katalogih kot del predpogodbenih informacij, bi morale biti zavezujoče, razen če si organizator pridržuje pravico, da spremeni te elemente, ter če je potnik o takih spremembah jasno, razumljivo in vidno obveščen pred sklenitvijo pogodbe o paketnem potovanju. Vendar glede na nove komunikacijske tehnologije, ki omogočajo enostavno posodabljanje podatkov, ni več treba določati posebnih pravil glede katalogov, je pa ustrezno zagotoviti, da se potnika obvesti o spremembah predpogodbenih informacij. Vedno bi morale biti mogoče spremeniti predpogodbene informacije, kadar se s tem izrecno strinjata obe stranki pogodbe o paketnem potovanju.

- (27) Zahteve v zvezi z informacijami v tej direktivi so izčrpne, a ne bi smele posegati v zahteve v zvezi z informacijami iz druge zakonodaje Unije¹, ki se uporablja.
- (28) Organizatorji bi morali zagotoviti splošne informacije o vizumskih zahtevah v državi potovanja. Informacije o okvirnih obdobjih za pridobitev vizumov se lahko zagotovijo z napotilom na uradne informacije v državi potovanja.

¹ Glej: Direktivo 2000/31/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 8. junija 2000 o nekaterih pravnih vidikih storitev informacijske družbe, zlasti elektronskega poslovanja na notranjem trgu (Direktiva o elektronskem poslovanju) (UL L 178, 17.7.2000, str. 1) in Direktivo 2006/123/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2006 o storitvah na notranjem trgu (UL L 376, 27.12.2006, str. 36) ter Uredbo (ES) št. 2111/2005 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. decembra 2005 o vzpostavitvi seznama Skupnosti o letalskih prevoznikih, za katere velja prepoved opravljanja letov v Skupnosti, in informiranju potnikov v zračnem prometu o identiteti letalskega prevoznika, ki opravlja let, ter razveljavitvi člena 9 Direktive 2004/36/ES (UL L 344, 27.12.2005, str. 15), Uredbo (ES) št. 1107/2006 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 5. julija 2006 o pravicah invalidnih oseb in oseb z omejeno mobilnostjo v zračnem prevozu (UL L 204, 26.7.2006, str. 1), Uredbo (ES) št. 1371/2007 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. oktobra 2007 o pravicah in obveznostih potnikov v železniškem prometu (UL L 315, 3.12.2007, str. 14), Uredbo (ES) št. 1008/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. septembra 2008 o skupnih pravilih za opravljanje zračnih prevozov v Skupnosti (UL L 293, 31.10.2008, p. 3), Uredbo (EU) št. 1177/2010 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 24. novembra 2010 o pravicah potnikov med potovanjem po morju in celinskih plovni poteh ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 334, 17.12.2010, str. 1) in Uredbo (EU) št. 181/2011 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 16. februarja 2011 o pravicah potnikov v avtobusnem prevozu in spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 (UL L 55, 28.2.2011, str. 1).

- (29) Pravice in obveznosti pogodbenih strank bi bilo treba določiti za obdobje pred začetkom turističnega paketa in po njegovem začetku, zlasti če turistični paket ni ustrezno izveden ali če se določene okoliščine spremenijo, pri čemer bi bilo treba upoštevati posebnost pogodb o paketnem potovanju.
- (30) Ker so turistični paketi pogosto kupljeni veliko pred njihovo izvedbo, se lahko zgodijo nepričakovani dogodki. Potnik bi zato moral imeti pod določenimi pogoji pravico, da pogodbo o paketnem potovanju prenese na drugega potnika. Organizatorju bi moralo biti v takih primerih omogočeno, da izterja svoje stroške, na primer če podizvajalec zahteva plačilo za spremembo imena potnika ali preklic vozovnice in izdajo nove.
- (31) Potniki bi morali imeti tudi možnost, da kadar koli pred začetkom turističnega paketa odstopijo od pogodbe o paketnem potovanju proti plačilu ustrezne in upravičene odstopnine, pri čemer se upoštevajo pričakovani prihranki stroškov ter prihodki iz nadomestne uporabe potovalnih storitev. Prav tako bi morali imeti pravico do odstopa od pogodbe o paketnem potovanju brez plačila kakšne koli odstopnine, kadar bi neizogibne in izredne okoliščine znatno vplivale na izvedbo turističnega paketa. To lahko zajema na primer vojne, druge resne varnostne težave, kot so terorizem, znatno tveganje za zdravje ljudi, kot je izbruh resne bolezni v kraju potovanja, ali naravne nesreče, kot so poplave, potresi ali vremenske razmere, ki onemogočajo varno potovanje v kraj, določen v pogodbi o paketnem potovanju.

- (32) Organizator bi moral imeti v določenih okoliščinah tudi pravico, da pred začetkom turističnega paketa odstopi od pogodbe o paketnem potovanju brez plačila nadomestila, na primer zaradi nezadostnega števila udeležencev, in kadar je bila ta možnost pridržana v pogodbi. Organizator bi moral v tem primeru povrniti vsa plačila za turistični paket.
- (33) Organizatorjem bi moralo biti v določenih primerih dovoljeno, da pogodbo o paketnem potovanju enostransko spremenijo. Toda če se zaradi sprememb katera koli od glavnih značilnosti potovalnih storitev znatno spremeni, bi morali imeti potniki pravico do odstopa od pogodbe o paketnem potovanju. To se lahko na primer zgodi, če se zmanjšata kakovost ali vrednost potovalnih storitev. Spremembe časa odhoda ali prihoda, navedenega v pogodbi o paketnem potovanju, bi bilo na primer treba šteti za znatne, kadar bi potniku povzročile velike nevšečnosti ali dodatne stroške, na primer spremembo prevoza ali nastanitve. Povišanja cen bi morala biti mogoča le, če so se spremenili stroški goriva ali drugih virov energije za prevoz potnikov, davki ali pristojbine, ki jih nalagajo tretje strani, ki niso neposredno vključene v izvedbo potovalnih storitev, vključenih v pogodbo o paketnem potovanju, ali menjalni tečaji, povezani s turističnim paketom, ter le, če je v pogodbi izrecno pridržana možnost takšnega povišanja cene in je navedeno, da je potnik upravičen do znižanja cene, ki ustreza zmanjšanju teh stroškov. Če organizator predlaga povišanje cene za več kot 8 % celotne cene, bi potnik moral imeti pravico, da odstopi od pogodbe o paketnem potovanju brez plačila odstopnine.

- (34) Ustrezno je določiti posebna pravila o pravnih sredstvih pri neustrezni izvedbi pogodbe o paketnem potovanju. Potnik bi moral imeti pravico zahtevati rešitev težav, kadar pa znatnega dela potovalnih storitev, ki jih vključuje pogodba o paketnem potovanju, ni mogoče zagotoviti, bi mu bilo treba ponuditi primerne nadomestne potovalne aranžmaje. Če organizator ne odpravi neskladnosti v razumnem roku, ki ga določi potnik, bi moral potnik imeti možnost, da jih odpravi sam in zahteva povrnitev nastalih stroškov. V določenih primerih ne bi bilo treba določiti roka, zlasti če je treba neskladnosti odpraviti takoj. To bi na primer veljalo, kadar mora potnik zaradi zamude avtobusa, ki ga je zagotovil organizator, vzeti taksi, da ujame svoj let. Potniki bi tudi morali biti upravičeni do znižanja cene, odstopa od pogodbe o paketnem potovanju in/ali nadomestila za škodo. Nadomestilo bi moralo zajemati tudi vso nematerialno škodo, kot je nadomestilo za pokvarjeno potovanje ali počitnice zaradi znatnih težav pri izvedbi zadevnih potovalnih storitev. Potnik bi moral organizatorja brez nepotrebnega odlašanja – ob upoštevanju okoliščin primera – obvestiti o vseh neskladnostih, ki jih opazi med izvedbo potovalne storitve, ki je vključena v pogodbo o paketnem potovanju. Če tega ne stori, se to lahko upošteva pri določanju ustreznega znižanja cene ali nadomestila za škodo, kadar bi tako obvestilo lahko preprečilo ali zmanjšalo škodo.

- (35) Za zagotovitev skladnosti je ustrezno določbe te direktive uskladiti z mednarodnimi konvencijami, ki urejajo potovalne storitve, in z zakonodajo Unije o pravicah potnikov. Kadar je organizator odgovoren za neizvedbo ali neustrezno izvedbo potovalnih storitev, vključenih v pogodbo o paketnem potovanju, bi organizatorju bilo treba omogočiti, da se sklicuje na omejitve odgovornosti ponudnikov storitev, določene v takih mednarodnih konvencijah, kot so Montrealska konvencija o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz iz leta 1999¹, Konvencija o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) iz leta 1980² ter Atenska konvencija o prevozu potnikov in njihove prtljage po morju iz leta 1974³. Kadar zaradi neizogibnih in izrednih okoliščin pravočasne vrnitve potnika na kraj odhoda ni mogoče zagotoviti, bi moral organizator nositi stroške potrebne nastanitve potnika, vendar največ za obdobje, ki ne presega treh noči na potnika, razen če so v veljavni ali prihodnji zakonodaji Unije o pravicah potnikov določena daljša obdobja.

¹ Sklep Sveta 2001/539/ES z dne 5. aprila 2001 o sklenitvi Konvencije o poenotenju nekaterih pravil za mednarodni letalski prevoz (Montrealska konvencija) s strani Evropske skupnosti (UL L 194, 18.7.2001, str. 38).

² Sklep Sveta 2013/103/EU z dne 16. junija 2011 o podpisu in sklenitvi Sporazuma med Evropsko unijo in Medvladno organizacijo za mednarodni železniški promet o pristopu Evropske unije h Konvenciji o mednarodnem železniškem prometu (COTIF) z dne 9. Maja 1980, kakor je bila spremenjena z Vilenskim protokolom z dne 3. junija 1999 (UL L 51, 23.2.2013, str. 1).

³ Sklep Sveta 2012/22/EU z dne 12. decembra 2011 o pristopu Evropske unije k Protokolu iz leta 2002 k Atenski konvenciji o prevozu potnikov in njihove prtljage po morju iz leta 1974, z izjemo členov 10 in 11 Konvencije (UL L 8, 12.1.2012, str. 1).

- (36) Ta direktiva ne bi smela vplivati na pravice potnikov do vložitve zahtevkov na podlagi te direktive in druge zadevne zakonodaje Unije ali mednarodnih konvencij, tako da bodo imeli potniki še naprej možnost naslavljati zahtevke na organizatorja, prevoznika ali katero koli drugo odgovorno stranko ali – glede na okoliščine – več kot eno stranko. Treba bi bilo pojasniti, da bi se moralo nadomestilo ali znižanje cene, odobreno na podlagi te direktive, in nadomestilo ali znižanje cen, odobreno na podlagi druge zadevne zakonodaje Unije ali mednarodnih konvencij, medsebojno odšteti, da se prepreči prekomerno izplačilo nadomestil. Odgovornost organizatorja ne bi smela posegati v pravico, da se zahteva nadomestilo od tretjih oseb, vključno s ponudniki storitev.
- (37) Če je potnik med potovanjem ali počitnicami v težavah, bi mu moral organizator brez nepotrebnega odlašanja zagotoviti ustrezno pomoč. Taka pomoč bi morala v glavnem zajemati, kadar je to ustrezno, informacije o vidikih kot so zdravstvene storitve, lokalni organi in konzularna pomoč, ter praktično pomoč, na primer pri sredstvih komuniciranja na daljavo in nadomestnih potovalnih aranžmajih.

- (38) Komisija je v svojem sporočilu z dne 18. marca 2013 z naslovom „Varstvo potnikov v primeru insolventnosti letalskega prevoznika“ določila ukrepe za izboljšanje varstva potnikov v primeru insolventnosti letalskega prevoznika, vključno z boljšim izvajanjem Uredbe (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹ in Uredbe (ES) št. 1008/2008, ter vključenost deležnikov v sektorju, v nasprotnem primeru pa bi se lahko ocenila potreba po zakonodajnem ukrepu. To sporočilo se nanaša na nakup posamezne sestavine, in sicer storitev zračnega prevoza, ter tako ne obravnava varstva v primeru insolventnosti za turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje.
- (39) Države članice bi morale zagotoviti, da so potniki, ki kupijo turistični paket, v celoti zaščiteni proti insolventnosti organizatorja. Države članice, v katerih imajo organizatorji sedež, bi morale zagotoviti, da organizatorji v primeru njihove insolventnosti jamčijo za povračilo vseh plačil, opravljenih s strani ali v imenu potnikov, in, v kolikor turistični paket vključuje prevoz potnikov, za povratek potnikov. Kljub temu bi morale biti mogoče, da se potnikom ponudi nadaljnje turističnega paketa. Države članice bi morale zagotoviti, da je varstvo učinkovito, pri tem pa ohraniti diskrecijsko pravico glede ureditve varstva v primeru insolventnosti. Učinkovitost pomeni, da bi varstvo moralo biti na voljo, čim se – zaradi likvidnostnih težav organizatorja – potovalne storitve ne izvedejo, se ne bodo izvedle ali bodo le delno izvedene ali kadar ponudnik storitev od potnikov zahteva, da zanje plačajo. Državam članicam bi moralo biti omogočeno, da zahtevajo, da organizatorji potnikom izdajo potrdilo, da lahko pri subjektu, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, neposredno uveljavljajo svoj zahtevek.

¹ Uredba (ES) št. 261/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 11. februarja 2004 o določitvi skupnih pravil glede odškodnine in pomoči potnikom v primerih zavrnitve vkrcanja, odpovedi ali velike zamude letov ter o razveljavitvi Uredbe (EGS) št. 295/91 (UL L 46, 17.2.2004, str. 1).

- (40) Da bi bilo varstvo v primeru insolventnosti učinkovito, bi moralo zajemati predvidljive zneske plačil, na katere vpliva insolventnost organizatorja, po potrebi pa tudi predvidljive stroške povratkov. To pomeni, da bi moralo varstvo zadoščati za kritje vseh predvidljivih plačil, opravljenih s strani ali v imenu potnikov za turistične pakete v sezoni največjega povpraševanja, ob upoštevanju obdobje med prejemom takih plačil in zaključkom potovanja ali počitnic, po potrebi pa tudi za kritje predvidljivih stroškov povratkov. To bo na splošno pomenilo, da mora jamstvo kriti dovolj velik odstotek prometa organizatorja v zvezi s turističnimi paketi in je lahko odvisno od dejavnikov, kot so vrsta prodanih turističnih paketov, vključno z vrsto prevoza, kraj potovanja in vse pravne omejitve ali zaveze organizatorja v zvezi z zneski predplačil, ki jih lahko sprejme, ter njihovo časovno razporeditvijo pred začetkom turističnega paketa. Čeprav se potrebno kritje lahko izračuna na podlagi zadnjih poslovnih podatkov, kot je promet, dosežen v zadnjem poslovnem letu, bi morali biti organizatorji zavezani prilagoditi varstvo v primeru insolventnosti v primeru povečanih tveganj, vključno z znatnim porastom prodaje turističnih paketov. Pri učinkovitem varstvu v primeru insolventnosti pa ne bi bilo treba upoštevati zelo malo verjetnih tveganj, kot je na primer hkratna insolventnost več največjih organizatorjev, kadar bi takšno upoštevanje tveganj nesorazmerno vplivalo na stroške varstva in s tem zmanjšalo njegovo učinkovitost. V takšnih primerih je lahko jamstvo za povračila omejeno.
- (41) Glede na razlike v nacionalnem pravu in prakso kar zadeva stranke pogodbe o paketnem potovanju in prejem plačil, opravljenih s strani ali v imenu potnikov, bi bilo treba državam članicam dovoliti, da tudi od turističnih agentov zahtevajo, da sklenejo varstvo v primeru insolventnosti.

- (42) V skladu z Direktivo 2006/123/ES je ustrezno določiti pravila, s katerimi se prepreči, da bi obveznosti zagotavljanja varstva v primeru insolventnosti delovale kot ovira prostemu pretoku storitev in svobodi ustanavljanja. Države članice bi zato morale priznati varstvo v primeru insolventnosti po pravu države članice sedeža. Da se v zvezi z varstvom v primeru insolventnosti poenostavita upravno sodelovanje in nadzor nad organizatorji ter po potrebi turističnim agentom, ki delujejo v različnih državah članicah, bi morale države članice imenovati osrednje kontaktne točke.
- (43) Trgovci, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, bi morali potnike obvestiti, da ne kupujejo turističnega paketa in da so posamezni ponudniki potovalnih storitev odgovorni le za ustrezno izvedbo svojih pogodb. Trgovci, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, bi morali poleg tega zagotavljati tudi varstvo v primeru insolventnosti za povračilo plačil, ki jih prejmejo, in – v kolikor so odgovorni za prevoz potnikov – za povratek potnikov, o čemer bi morali ustrezno obvestiti potnike. Za trgovce, odgovorne za izvedbo posameznih pogodb, ki so del povezanega potovalnega aranžmaja, se uporablja splošna zakonodaja Unije o varstvu potrošnikov in zakonodaja Unije z določenih področij.
- (44) Državam članicam ne bi smelo biti onemogočeno, da pri določanju pravil o shemah varstva v primeru insolventnosti v zvezi s turističnimi paketi in povezanimi potovalnimi aranžmaji, upoštevajo posebne okoliščine manjših podjetij, pri čemer potnikom zagotovijo enako raven varstva.
- (45) Potnike bi bilo treba zaščititi v zvezi z napakami, ki nastanejo v postopku rezervacije turističnih paketov in povezanih potovalnih aranžmajev.

- (46) Potrditi bi bilo treba, da se potniki ne morejo odpovedati pravicam, ki izhajajo iz te direktive, in da se organizatorji ali trgovci, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, ne smejo izogniti svojim obveznostim s trditvijo, da delujejo samo kot ponudniki potovalnih storitev, posredniki ali v kakršni koli drugi vlogi.
- (47) Države članice bi morale določiti pravila za kazni za kršitve nacionalnih določb za prenos te direktive, in zagotoviti, da se izvršujejo. Te kazni bi morale biti učinkovite, sorazmerne in odvračilne.
- (48) Zaradi sprejetja te direktive je treba prilagoditi nekatere zakonodajne akte Unije o varstvu potrošnikov. Zlasti bi bilo treba pojasniti, da se Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta¹ uporablja za kršitve te direktive. Ob upoštevanju dejstva, da se Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta² ne uporablja za pogodbe, ki jih zajema Direktiva 90/314/EGS, je treba Direktivo 2011/83/EU spremeniti, da se zagotovi, da se še naprej uporablja za posamezne potovalne storitve, ki so del povezanega potovalnega aranžmaja, v kolikor te posamezne storitve niso drugače izključene iz področja uporabe Direktive 2011/83/EU, in da se določene pravice potrošnikov iz navedene direktive uporabljajo tudi za turistične pakete.

¹ Uredba (ES) št. 2006/2004 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. oktobra 2004 o sodelovanju med nacionalnimi organi, odgovornimi za izvrševanje zakonodaje o varstvu potrošnikov (Uredba o sodelovanju na področju varstva potrošnikov)(UL L 364, 9.12.2004, str. 1).

² Direktiva 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. oktobra 2011 o pravicah potrošnikov, spremembi Direktive Sveta 93/13/EGS in Direktive 1999/44/ES Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 85/577/EGS in Direktive 97/7/ES Evropskega parlamenta in Sveta (UL L 304, 22.11.2011, str. 64).

- (49) Ta direktiva ne posega v pravila o varstvu osebnih podatkov iz Direktive 95/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ in pravila Unije o mednarodnem zasebnem pravu, vključno z Uredbo (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta².
- (50) Treba bi bilo pojasniti, da bi se morale regulativne zahteve te direktive glede varstva v primeru insolventnosti in obveščanja v zvezi s povezanimi potovalnimi aranžmaji uporabljati tudi za trgovce, ki nimajo sedeža v državi članici, vendar svoje dejavnosti v smislu Uredbe (EU) št. 593/2008 in Uredbe (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta³ kakor koli usmerjajo v eno ali več držav članic.
- (51) Ker cilja te direktive, in sicer prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga in doseganju visoke in čim bolj enotne ravni varstva potrošnikov, države članice ne morejo zadovoljivo doseči, temveč se zaradi njegovega obsega lažje doseže na ravni Unije, lahko Unija sprejme ukrepe v skladu z načelom subsidiarnosti iz člena 5 Pogodbe o Evropski uniji. V skladu z načelom sorazmernosti iz navedenega člena ta direktiva ne presega tistega, kar je potrebno za dosego navedenega cilja.

¹ Direktiva Evropskega parlamenta in Sveta 95/46/ES z dne 24. oktobra 1995 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov (UL L 281, 23.11.1995, str. 31).

² Uredba (ES) št. 593/2008 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 17. junija 2008 o pravu, ki se uporablja za pogodbeno obligacijska razmerja (Rim I) (UL L 177, 4.7.2008, str. 6).

³ Uredba (EU) št. 1215/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 12. decembra 2012 o pristojnosti in priznavanju ter izvrševanju sodnih odločb v civilnih in gospodarskih zadevah (UL L 351, 20.12.2012, str. 1).

- (52) Ta direktiva spoštuje temeljne pravice in upošteva načela, priznana z Listino Evropske unije o temeljnih pravicah. Ta direktiva zlasti spoštuje svobodo gospodarske pobude iz člena 16 Listine in obenem zagotavlja visoko raven varstva potrošnikov znotraj Unije v skladu s členom 38 Listine.
- (53) V skladu s skupno politično izjavo z dne 28. septembra 2011 držav članic in Komisije o obrazložitvenih dokumentih¹ se države članice zavezujejo, da bodo v upravičenih primerih obvestilu o ukrepih za prenos priložile enega ali več dokumentov, v katerih se pojasni razmerje med sestavnimi elementi direktive in ustrežajočimi deli nacionalnih instrumentov za prenos. Zakonodajalec meni, da je posredovanje takih dokumentov v primeru te direktive upravičeno.
- (54) Direktivo 90/314/EGS bi bilo zato treba razveljaviti –

SPREJELA NASLEDNJO DIREKTIVO:

¹ UL C 369, 17.12.2011, str. 14.

Poglavje I

Predmet urejanja, področje uporabe, opredelitev pojmov in stopnja harmonizacije

Člen 1

Predmet urejanja

Namen te direktive je prispevati k pravilnemu delovanju notranjega trga ter doseganju visoke in čim bolj enotne ravni varstva potrošnikov s približevanjem nekaterih vidikov zakonov in drugih predpisov držav članic glede pogodb med potniki in trgovci v zvezi s paketnimi potovanji in povezanimi potovalnimi aranžmaji.

Člen 2

Področje uporabe

1. Ta direktiva se uporablja za turistične pakete, kadar jih trgovci potnikom ponujajo v prodajo ali jih potnikom prodajajo, in za povezane potovalne aranžmaje, ki jih trgovci omogočajo za potnike.
2. Ta direktiva se ne uporablja za:
 - (a) turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ki trajajo manj kot 24 ur, razen če je vključena prenočitev;

- (b) turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, ponujene oziroma omogočene občasno in na nepridobitni osnovi ter le zaključeni skupini potnikov;
- (c) turistične pakete in povezane potovalne aranžmaje, kupljene na podlagi splošnega dogovora za organizacijo poslovnega potovanja med trgovcem in drugo fizično ali pravno osebo, ki deluje za namene v okviru svoje trgovske, poslovne, obrtne ali poklicne dejavnosti.

3. Ta direktiva ne vpliva na nacionalno splošno pogodbeno pravo, kot so pravila o veljavnosti, obličnosti ali učinku pogodbe, v kolikor vidiki splošnega pogodbenega prava niso urejeni s to direktivo.

Člen 3

Opredelitev pojmov

V tej direktivi se uporabljajo naslednje opredelitve pojmov:

1. „potovalna storitev“ pomeni:
 - (a) prevoz potnikov;
 - (b) nastanitev, ki ni neločljivo povezana s prevozom potnikov in ni v bivalne namene;

- (c) najem osebnih avtomobilov, drugih motornih vozil v smislu člena 3(11) Direktive 2007/46/ES Evropskega parlamenta in Sveta¹ ali motornih koles, za katera je v skladu s točko (c) člena 4(3) Direktive 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta² potrebno voziško dovoljenje kategorije A;
 - (d) vsako drugo turistično storitev, ki ni neločljivo povezana s potovalno storitvijo v smislu točke (a), (b) ali (c);
- (2) „turistični paket“ pomeni kombinacijo vsaj dveh različnih vrst potovalnih storitev za namen istega potovanja ali počitnic, če:
- (a) te storitve, vključno na zahtevo ali v skladu z izbiro potnika, pred sklenitvijo ene same pogodbe o vseh storitvah združi en trgovec ali
 - (b) se te storitve ne glede na to, ali so s posameznimi ponudniki potovalnih storitev sklenjene ločene pogodbe:
 - (i) kupijo na eni prodajni točki in so te storitve bile izbrane preden se potnik s plačilom strinja;

¹ Direktiva 2007/46/ES Evropskega Parlamenta in Sveta z dne 5. septembra 2007 o vzpostavitvi okvira za odobritev motornih in priklopnih vozil ter sistemov, sestavnih delov in samostojnih tehničnih enot, namenjenih za taka vozila (Okvirna direktiva) (UL L 263, 9.10.2007, str. 1).

² Direktiva 2006/126/ES Evropskega parlamenta in Sveta z dne 20. decembra 2006 o voziških dovoljenjih (UL L 403, 30.12.2006, str. 18).

- (ii) ponujajo, prodajajo ali zaračunavajo po skupni ali celotni ceni;
- (iii) oglašujejo ali prodajajo pod izrazom „turistični paket“ ali podobnim izrazom;
- (iv) kombinirajo po sklenitvi pogodbe, s katero trgovec potniku omogoči, da izbira med različnimi vrstami potovalnih storitev, ali
- (v) kupijo pri različnih trgovcih prek povezanih postopkov spletne rezervacije, pri katerih trgovec, s katerim je bila sklenjena prva pogodba, drugemu trgovcu ali trgovcem posreduje ime potnika, podatke o plačilu in elektronski naslov potnika, pogodba s slednjim trgovcem ali trgovci pa se sklene najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

Kombinacija potovalnih storitev, pri katerih se največ ena vrsta potovalnih storitev iz točke (a), (b) ali (c) točke 1 kombinira z eno ali več turističnih storitev iz točke (d) točke 1, ni turistični paket, če slednje storitve:

- (a) ne predstavljajo znatnega dela vrednosti kombinacije in se ne oglašujejo kot bistven element kombinacije in kako drugače ne predstavljajo bistvenega elementa kombinacije ali
- (b) so izbrane in kupljene šele po začetku izvajanja potovalne storitve iz točke (a), (b) ali (c) točke 1;

- (3) „pogodba o paketnem potovanju“ pomeni pogodbo o turističnem paketu v celoti ali, če se ta turistični paket zagotovi na podlagi ločenih pogodb, vse pogodbe, ki zajemajo potovalne storitve, vključene v turistični paket;
- (4) „začetek turističnega paketa“ pomeni začetek izvedbe potovalnih storitev, vključenih v turistični paket;
- (5) „povezan potovalni aranžma“ pomeni vsaj dve različni vrsti potovalnih storitev, kupljeni za isto potovanje ali počitnice, ki ne štejejo za turistični paket, zaradi česar so s posameznimi ponudniki potovalnih storitev sklenjene ločene pogodbe, če trgovec:
- (a) omogoča, da potniki ob enkratnem obisku njegove prodajne točke ali stiku z njo ločeno izberejo in ločeno plačajo posamezne potovalne storitve, ali
 - (b) usmerjeno omogoča nakup vsaj ene dodatne potovalne storitve drugega trgovca, če je pogodba s tem drugim trgovcem sklenjena najpozneje 24 ur po potrditvi rezervacije prve potovalne storitve.

Kadar se kupi največ ena vrsta potovalnih storitev iz točke (a), (b) ali (c) točke 1 in ena ali več turističnih storitev iz točke (d) točke 1, te storitve ne štejejo za povezan potovalni aranžma, če slednje storitve ne predstavljajo znatnega dela skupne vrednosti storitev ter se ne oglašujejo kot bistven element kombinacije in kako drugače ne predstavljajo bistvenega elementa potovanja ali počitnic;

- (6) „potnik“ pomeni vsako osebo, ki skuša skleniti pogodbo ali je upravičena do potovanja na podlagi pogodbe, sklenjene v okviru področja uporabe te direktive;
- (7) „trgovec“ pomeni vsako fizično ali vsako pravno osebo, ne glede na to, ali je v javni ali zasebni lasti, ki deluje za namene v zvezi s svojo trgovsko, poslovno, obrtno ali poklicno dejavnostjo v povezavi s pogodbami, zajetimi s to direktivo, tudi če deluje prek katere koli druge osebe, ki nastopa v njegovem imenu ali po njegovem naročilu, ne glede na to, ali deluje v vlogi organizatorja, turističnega agenta, trgovca, ki omogoča povezane potovalne aranžmaje, ali ponudnika potovalnih storitev;
- (8) „organizator“ pomeni trgovca, ki bodisi neposredno ali prek drugega trgovca ali skupaj z drugim trgovcem kombinira in prodaja ali ponuja v prodajo turistične pakete, ali trgovca, ki podatke o potniku posreduje drugemu trgovcu v skladu s točko (b)(v) točke 2;
- (9) „turistični agent“ pomeni trgovca, ki ni organizator in ki prodaja ali ponuja v prodajo turistične pakete, ki jih kombinira organizator;
- (10) „ustanovitev“ pomeni ustanovitev, kot je opredeljena v točki 5 člena 4 Direktive 2006/123/ES;
- (11) „trajni nosilec podatkov“ pomeni vsak instrument, ki potniku ali trgovcu omogoča, da njemu osebno naslovljene informacije shrani tako, da so mu dostopne za prihodnje potrebe za obdobje, ki je ustrezno za namene informiranja, in ki omogoča nespremenjeno reprodukcijo shranjenih informacij;

- (12) „neizogibne in izredne okoliščine“ pomeni okoliščine, na katere stranka, ki se sklicuje na takšno situacijo, ne more vplivati in katerih posledice bi bile kljub sprejetju vseh razumnih ukrepov neizbežne;
- (13) „neskladnost“ pomeni neizvedbo ali neustrezno izvedbo potovalnih storitev, vključenih v turistični paket;
- (14) „mladoletnik“ pomeni osebo, mlajšo od 18 let;
- (15) „prodajna točka“ pomeni vsak premični ali nepremični maloprodajni prostor ali maloprodajno spletno mesto ali podobno spletno prodajno enoto, tudi če so maloprodajna spletna mesta ali spletne prodajne enote potnikom predstavljene kot ena sama enota, vključno s telefonsko storitvijo;
- (16) „povratek“ pomeni vrnitev potnika na kraj odhoda ali na drug kraj, o katerem se dogovorita pogodbeni stranki.

Člen 4

Stopnja harmonizacije

Države članice v svojem nacionalnem pravu ne ohranijo ali uvedejo določb, ki se razlikujejo od določb iz te direktive, vključno z bolj ali manj strogimi določbami za zagotavljanje različne ravni varstva potnikov, razen če je v tej direktivi določeno drugače.

Poglavje II

Obveznosti glede zagotavljanja informacij in vsebina pogodbe o paketnem potovanju

Člen 5

Predpogodbene informacije

1. Države članice zagotovijo, da – preden se potnik zaveže s pogodbo o paketnem potovanju ali kakršno koli ustrezno ponudbo – organizator in, kadar se turistični paket prodaja prek turističnega agenta, tudi turistični agent potniku zagotovita standardne informacije preko ustreznega obrazca iz dela A ali dela B Priloge I, in, kadar to velja za turistični paket, naslednje informacije:
 - (a) glavne značilnosti potovalnih storitev:
 - (i) kraj(-e) potovanja, načrt potovanja in termine bivanja z datumi ter – kadar je vključena nastanitev – število vključenih nočitev;
 - (ii) prevozna sredstva, njihove značilnosti in kategorije, kraje, datume in čas odhoda in vrnitve, trajanje vožnje in kraje vmesnih postankov ter prometne povezave.

Kadar natančen čas še ni določen, organizator, in po potrebi turistični agent, obvesti potnika o okvirnem času odhoda in vrnitve;

- (iii) lokacijo, glavne značilnosti in po potrebi turistično kategorijo nastanitve v skladu s pravili države potovanja;
 - (iv) urnik obrokov;
 - (v) obiske, izlet(-e) ali druge storitve, vključene v skupno dogovorjeno ceno turističnega paketa;
 - (vi) kadar ni razvidno iz konteksta, ali bo katera od potovalnih storitev potniku zagotovljena v okviru skupine, in v tem primeru po možnosti približno velikost skupine;
 - (vii) kadar so koristi potnika, ki izhajajo iz drugih turističnih storitev, odvisne od učinkovite ustne komunikacije, jezik, v katerem bodo te storitve izvedene, ter
 - (viii) ali je potovanje oziroma so počitnice na splošno primerno(-e) za osebe z omejeno mobilnostjo in na zahtevo potnika podrobne informacije o primernosti potovanja ali počitnic ob upoštevanju potreb potnika;
- (b) poslovno ime in geografski naslov organizatorja ter po potrebi turističnega agenta ter njuni telefonski številki in po potrebi elektronski naslov;
 - (c) celotno ceno turističnega paketa z davki in po potrebi vsemi dodatnimi pristojbinami, taksami in drugimi stroški ali, kadar teh stroškov ni mogoče razumno izračunati pred sklenitvijo pogodbe, navedbo vrste dodatnih stroškov, ki jih bo potnik morda še moral kriti;

- (d) plačilne pogoje, tudi vse zneske ali odstotke cene, ki se plačajo kot predplačilo, in roke za plačilo razlike, ali finančna jamstva, ki jih mora potnik plačati ali zagotoviti;
- (e) najmanjše število oseb, potrebno za izvedbo turističnega paketa, in rok iz točke (a) člena 12(3), do katerega je pred začetkom turističnega paketa možen odstop od pogodbe, če je manj prijavljenih;
- (f) splošne informacije o potnih listih in zahtevah za vizume, vključno z okvirnimi obdobji za pridobitev vizumov, ter informacije o zdravstvenih formalnostih v državi potovanja;
- (g) informacije, da lahko potnik kadar koli pred začetkom turističnega paketa v skladu s členom 12(1) odstopi od pogodbe proti plačilu ustrezne odstopnine ali, po potrebi, standardnih odstopnin, ki jih zahteva organizator;
- (h) informacije o prostovoljnem ali obveznem zavarovanju za kritje stroškov odstopa od pogodbe s strani potnika ali stroškov pomoči, vključno s povratkom, v primeru nesreče, bolezni ali smrti.

Pri pogodbah o paketnem potovanju, sklenjenih po telefonu, organizator, in po potrebi turistični agent, potniku zagotovi standardne informacije iz dela B Priloge I in informacije iz točk (a) do (h) prvega pododstavka.

2. V zvezi s turističnimi paketi, opredeljenimi v točki (b)(v) točke 2 člena 3, organizator in trgovec, kateremu se podatki posredujejo, zagotovita, da vsak od njiju zagotovi informacije iz točk (a) do (h) prvega pododstavka odstavka 1 tega člena, kolikor so povezane z zadevnimi potovalnimi storitvami, ki jih ponujata, in to še preden se potnik zaveže s pogodbo ali kakršno koli ustrezno ponudbo. Organizator obenem zagotovi tudi standardne informacije preko obrazca iz dela C Priloge I.
3. Informacije iz odstavkov 1 in 2 se zagotovijo na jasen, razumljiv in viden način. Kadar so take informacije podane pisno, so navedene čitljivo.

Člen 6

Zavezujoč značaj predpogodbenih informacij in sklenitev pogodbe o paketnem potovanju

1. Države članice zagotovijo, da so informacije, ki se zagotovijo potniku v skladu s točkami (a), (c), (d), (e) in (g) prvega pododstavka člena 5(1), sestavni del pogodbe o paketnem potovanju in se ne spreminjajo, razen če se stranki izrecno dogovorita drugače. Organizator, in po potrebi turistični agent, potniku sporoči vse spremembe predpogodbenih informacij na jasen, razumljiv in viden način pred sklenitvijo pogodbe o paketnem potovanju.

2. Če organizator, in po potrebi turistični agent, ne izpolni zahtev v zvezi z informacijami o dodatnih pristojbinah, taksah ali drugih stroških iz točke (c) prvega pododstavka člena 5(1) pred sklenitvijo pogodbe o paketnem potovanju, potnik ne krije teh pristojbin, taks ali drugih stroškov.

Člen 7

Vsebina pogodbe o paketnem potovanju in dokumenti, ki jih je treba predložiti pred začetkom turističnega paketa

1. Države članice zagotovijo, da so pogodbe o paketnem potovanju v preprostem in razumljivem jeziku ter, če so podane pisno, čitljive. Ob sklenitvi pogodbe o paketnem potovanju ali brez nepotrebnega odlašanja po njeni sklenitvi organizator ali turistični agent potniku zagotovi izvod ali potrditev pogodbe na trajnem nosilcu podatkov. Potnik lahko zahteva izvod na papirju, če je bila pogodba o paketnem potovanju sklenjena ob hkratni fizični prisotnosti strank.

Pri pogodbah, sklenjenih zunaj poslovnih prostorov, kot so opredeljene v točki 8 člena 2 Direktive 2011/83/EU potnik prejme kopijo ali potrdilo o pogodbi o paketnem potovanju na papirju ali, če se potnik strinja, na kakšnem drugem trajnem nosilcu podatkov.

2. Pogodba o paketnem potovanju ali potrditev pogodbe zajema celotno vsebino dogovora, ki vsebuje vse informacije iz točk (a) do (h) prvega pododstavka člena 5(1) in naslednje informacije:
 - (a) posebne zahteve potnika, ki jih je organizator sprejel;

- (b) informacije, da organizator:
 - (i) odgovarja za ustrezno izvedbo vseh potovalnih storitev, vključenih v pogodbo, v skladu s členom 13, in
 - (ii) mora zagotoviti pomoč, če ima potnik težave, v skladu s členom 16;
- (c) naziv subjekta, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, in njegove kontaktne podatke, vključno z geografskim naslovom, ter po potrebi naziv pristojnega organa, ki ga je zadevna država članica določila za ta namen, in njegove kontaktne podatke;
- (d) ime, naslov, telefonsko številko, elektronski naslov in po potrebi številko telefaksa lokalnega predstavnika organizatorja, kontaktne točke ali druge službe, ki potniku omogoči, da lahko pride hitro v stik z organizatorjem in z njim učinkovito komunicira, zahteva pomoč v primeru, ko je potnik v težavah ali se pritoži glede kakršne koli neskladnosti, ki jo opazi med izvedbo turističnega paketa;
- (e) informacije, da mora potnik v skladu s členom 13(2) sporočiti vse neskladnosti, ki jih opazi med izvedbo turističnega paketa;

- (f) kadar v okviru pogodbe o paketnem potovanju, v katero je vključena nastanitev, potujejo mladoletniki brez spremstva staršev ali druge pooblaščne osebe, informacije, ki omogočajo neposreden stik z mladoletnikom ali odgovorno osebo za mladoletnika v kraju namestitve mladoletnika;
 - (g) informacije o razpoložljivih notranjih postopkih za obravnavo pritožb in o mehanizmih za alternativno reševanje sporov (v nadaljnjem besedilu: ARS) v skladu z Direktivo 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta¹ in po potrebi informacije o organu ARS, ki krije trgovca, pa tudi o platformi za spletno reševanje sporov v skladu z Uredbo (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta²;
 - (h) informacije o pravici potnika, da lahko v skladu s členom 9 pogodbo prenese na drugega potnika.
3. V zvezi s turističnimi paketi, opredeljenimi v točki (b)(v) točke 2 člena 3, trgovec, kateremu se podatki posredujejo, obvesti organizatorja o sklenitvi pogodbe, s katero se oblikuje turistični paket. Trgovec organizatorju posreduje informacije, potrebne za izpolnjevanje obveznosti, ki jih ima kot organizator.

¹ Direktiva 2013/11/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o alternativnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Direktiva o alternativnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 63).

² Uredba (EU) št. 524/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 21. maja 2013 o spletnem reševanju potrošniških sporov ter spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2009/22/ES (Uredba o spletnem reševanju potrošniških sporov) (UL L 165, 18.6.2013, str. 1).

Organizator potniku na trajnem nosilcu podatkov zagotovi informacije iz točk (a) do (h) odstavka 2 takoj, ko je organizator obveščen o oblikovanju turističnega paketa.

4. Informacije iz odstavkov 2 in 3 se zagotovijo na jasn, razumljiv in viden način.
5. Organizator potniku pravočasno pred začetkom turističnega paketa zagotovi potrebne račune, vavčerje in vozovnice ter informacije o načrtovanem času odhoda, po potrebi pa tudi roke za prijavo in načrtovan čas vmesnih postankov, prometnih povezav in prihoda.

Člen 8

Dokazno breme

Kar zadeva izpolnjevanje zahtev v zvezi z informacijami, določenih v tem poglavju, dokazno breme nosi trgovec.

Poglavje III

Spremembe pogodbe o paketnem potovanju pred začetkom turističnega paketa

Člen 9

Prenos pogodbe o paketnem potovanju na drugega potnika

1. Države članice zagotovijo, da lahko potnik pogodbo o paketnem potovanju prenese na osebo, ki izpolnjuje vse pogoje, ki se uporabljajo za to pogodbo, potem ko organizatorja v razumnem roku pred začetkom turističnega paketa o tem obvesti na trajnem nosilcu podatkov. V vsakem primeru se za razumno šteje obvestilo, podano vsaj sedem dni pred začetkom turističnega paketa.
2. Odsvojitelj pogodbe o paketnem potovanju in pridobitelj sta solidarno odgovorna za plačilo dolgovanega preostalega zneska in vseh dodatnih pristojbin, taks ali drugih stroškov, nastalih pri prenosu. Organizator obvesti odsvojitelja o dejanskih stroških prenosa. Ti stroški niso nerazumni in ne presegajo dejanskih stroškov, ki jih ima organizator zaradi prenosa pogodbe o paketnem potovanju.
3. Dokazila o dodatnih pristojbinah, taksah ali drugih stroških, ki nastanejo zaradi prenosa pogodbe o paketnem potovanju, odsvojitelju zagotovi organizator.

Člen 10
Sprememba cene

1. Države članice zagotovijo, da se lahko po sklenitvi pogodbe o paketnem potovanju cene povišajo le, če je v pogodba izrecno pridržana ta možnost in je navedeno, da je potnik upravičen do znižanja cene v skladu z odstavkom 4. V tem primeru je v pogodbi o paketnem potovanju navedeno, kako se spremembe cen izračunajo. Povišanje cen je mogoče izključno kot neposredna posledica sprememb:
 - (a) cen prevoza potnikov zaradi cene goriva ali drugih virov energije;
 - (b) ravni davkov ali pristojbin za potovalne storitve, vključene v pogodbi, ki jih naložijo tretje stranke, ki niso neposredno vključene v izvedbo turističnega paketa, vključno s turističnimi taksami, pristajalnimi pristojbinami ali pristojbinami za vkrcanje ali izkrcanje v pristaniščih in na letališčih, ali
 - (c) menjalnih tečajev, povezanih s turističnim paketom.
2. Če povišanje cen iz odstavka 1 tega člena presega 8 % skupne cene turističnega paketa, se uporabi člen 11(2) do (5).
3. Ne glede na njihov obseg je povišanja cen mogoče le, če organizator najpozneje 20 dni pred začetkom turističnega paketa o tem na trajnem nosilcu podatkov jasno in razumljivo obvesti potnika z obrazložitvijo tega povišanja in izračunom.

4. Če pogodba o paketnem potovanju določa možnost povišanja cen, ima potnik pravico do znižanja cen v skladu s kakršnim koli zmanjšanjem stroškov iz točk (a), (b) in (c) odstavka 1, do katerega pride po sklenitvi pogodbe in pred začetkom turističnega paketa.
5. V primeru znižanja cen ima organizator pravico, da od povračila, ki ga dolguje potniku, odšteje dejanske upravne stroške. Organizator na zahtevo potnika predloži dokazila o teh upravnih stroških.

Člen 11

Sprememba drugih pogojev pogodbe o paketnem potovanju

1. Države članice zagotovijo, da organizator pred začetkom turističnega paketa ne sme enostransko spremeniti pogojev pogodbe o paketnem potovanju, z izjemo cene v skladu s členom 10, razen če:
 - (a) si je organizator navedeno pravico pridržal s pogodbo;
 - (b) je sprememba zanemarljiva ter
 - (c) organizator potnika o spremembi obvesti na jasn, razumljiv in viden način na trajnem nosilcu podatkov.

2. Če je organizator pred začetkom turističnega paketa prisiljen bistveno spremeniti katero od glavnih značilnosti potovalnih storitev iz točke (a) prvega pododstavka člena 5(1) ali ne more izpolniti posebne zahteve iz točke (a) člena 7(2) ali predlaga povišanje cene turističnega paketa za več kot 8 % v skladu s členom 10(2), lahko potnik v razumnem roku, ki ga določi organizator:
- (a) sprejme predlagano spremembo ali
 - (b) odstopi od pogodbe brez plačila odstopnine.
- Če potnik odstopi od pogodbe o paketnem potovanju, lahko sprejme nadomestni turistični paket, če ga organizator ponuja, ki je po možnosti enakovredne ali višje kakovosti.
3. Organizator brez nepotrebnega odlašanja na jasn, razumljiv in viden način na trajnem nosilcu podatkov potnika obvesti o:
- (a) predlaganih spremembah iz odstavka 2 in, kadar je ustrezno v skladu z odstavkom 4, njihovem učinku na ceno turističnega paketa;
 - (b) razumnem roku, v katerem mora potnik obvestiti organizatorja o svoji odločitvi na podlagi odstavka 2;

- (c) posledicah, če potnik ne odgovori v roku iz točke (b), v skladu z nacionalnim pravom, ki se uporablja, ter
 - (d) po potrebi, ponujenem nadomestnem turističnem paketu in njegovi ceni.
4. Kadar so posledica sprememb pogodbe o paketnem potovanju iz prvega pododstavka odstavka 2 ali nadomestnega turističnega paketa iz drugega pododstavka odstavka 2 slabša kakovost ali nižji stroški turističnega paketa, je potnik upravičen do ustreznega znižanja cene.
5. Če se od pogodbe o paketnem potovanju odstopi v skladu s točko (b) prvega pododstavka odstavka 2 tega člena in potnik ne sprejme nadomestnega turističnega paketa, organizator brez nepotrebnega odlašanja, v vsakem primeru pa najpozneje v 14 dneh po odstopu od pogodbe, povrne vsa plačila, opravljena s strani ali v imenu potnika. Smiselno se uporabi člen 14(2), (3), (4), (5) in (6).

Člen 12

Odstop od pogodbe o paketnem potovanju in pravica do umika pred začetkom turističnega paketa

1. Države članice zagotovijo, da lahko potnik kadarkoli pred začetkom turističnega paketa odstopi od pogodbe o paketnem potovanju. Kadar potnik odstopi od pogodbe o paketnem potovanju v skladu s tem odstavkom, se lahko od njega zahteva, da organizatorju plača ustrezno in upravičeno odstopnino. Pogodba o paketnem potovanju lahko določa razumne standardne odstopnine, izračunane na podlagi tega, koliko časa pred začetkom turističnega paketa pride do odstopa od pogodbe, ter pričakovanih prihrankov stroškov in prihodkov iz nadomestne uporabe potovalnih storitev. Če standardnih odstopnin ni, znesek odstopnine ustreza ceni turističnega paketa, od katere se odštejejo prihranki stroškov in prihodki iz nadomestne uporabe potovalnih storitev. Organizator na zahtevo potnika predloži obrazložitev zneska odstopnin.
2. Ne glede na odstavek 1 ima potnik v primeru neizogibnih in izrednih okoliščin v kraju potovanja ali neposredni bližini, ki znatno vplivajo na izvedbo turističnega paketa, ali okoliščin, ki znatno vplivajo na prevoz potnikov v kraj potovanja, pravico, da pred začetkom turističnega paketa odstopi od pogodbe o paketnem potovanju brez plačila kakršne koli odstopnine. V primeru odstopa od pogodbe o paketnem potovanju v skladu s tem odstavkom je potnik upravičen do celotnega povračila vseh plačil za turistični paket, ni pa upravičen do dodatnega nadomestila.

3. Organizator lahko odstopi od pogodbe in potniku zagotovi celotno povračilo vseh plačil za turistični paket, ni pa odgovoren za dodatno nadomestilo, če:
- (a) je število oseb, prijavljenih za turistični paket, manjše od najmanjšega števila, navedenega v pogodbi, in organizator potnika obvesti o odstopu od pogodbe v roku, določenem v pogodbi, najpozneje pa:
 - (i) 20 dni pred začetkom turističnega paketa pri potovanjih, ki trajajo več kot šest dni;
 - (ii) sedem dni pred začetkom turističnega paketa pri potovanjih, ki trajajo od dva do šest dni;
 - (iii) 48 ur pred začetkom turističnega paketa pri potovanjih, ki trajajo manj kot dva dni;ali
 - (b) organizator ne more izvesti pogodbe zaradi neizogibnih in izrednih okoliščin ter potnika pred začetkom turističnega paketa brez nepotrebnega odlašanja obvesti o odstopu od pogodbe.

4. Organizator zagotovi vsa povračila, zahtevana v skladu z odstavkoma 2 in 3, ali v zvezi z odstavkom 1 vrne vsa plačila, opravljena s strani ali v imenu potnika za turistični paket, razen ustrezne odstopnine. Takšna povračila ali povrnitve se potniku plačajo brez nepotrebnega odlašanja, najpozneje pa v 14 dneh po odstopu od pogodbe o paketnem potovanju.
5. V zvezi s pogodbami, ki so sklenjene zunaj poslovnih prostorov, lahko države članice v svojem nacionalnem pravu določijo, da ima potnik pravico, da v roku 14 dni brez obrazložitve odstopi od pogodbe o paketnem potovanju.

Poglavje IV

Izvedba turističnega paketa

Člen 13

Odgovornost za izvedbo turističnega paketa

1. Države članice zagotovijo, da je organizator odgovoren za izvedbo potovalnih storitev, vključenih v pogodbo o turističnem paketu, ne glede na to, ali naj bi te storitve izvajal organizator ali drugi ponudniki potovalnih storitev.

Države članice lahko v svojem nacionalnem pravu ohranijo ali uvedejo predpise, v skladu s katerimi je tudi turistični agent odgovoren za izvedbo turističnega paketa. V takem primeru se določbe člena 7 ter poglavje III, to poglavje in poglavje V, ki se uporabljajo za organizatorja, smiselno uporabijo tudi za turističnega agenta.

2. Potnik organizatorja brez nepotrebnega odlašanja obvesti, pri čemer se upoštevajo okoliščine primera, o vseh neskladnostih, ki jih ugotovi med izvedbo potovalne storitve, vključene v pogodbo o paketnem potovanju.
3. Če katera koli od potovalnih storitev ni izvedena v skladu s pogodbo o paketnem potovanju, organizator odpravi neskladnosti, razen:
 - (a) če to ni mogoče ali
 - (b) če to vključuje nesorazmerne stroške, pri čemer se upošteva obseg neskladnosti in vrednost zadevnih potovalnih storitev.

Če organizator ne odpravi neskladnosti v skladu s točko (a) ali (b) prvega pododstavka tega odstavka, se uporabi člen 14.

4. Brez poseganja v izjeme iz odstavka 3 lahko potnik v primeru, da organizator ne odpravi neskladnosti v razumnem roku, ki ga določi potnik, te odpravi sam in zahteva povrnitev nastalih stroškov. Potniku ni treba določiti roka, če organizator noče odpraviti neskladnosti ali če je treba neskladnost odpraviti takoj.
5. Kadar znatnega dela potovalnih storitev ni mogoče zagotoviti kot je dogovorjeno s pogodbo o paketnem potovanju, pa tudi kadar vrnitev potnika na kraj odhoda ni zagotovljena v skladu z dogovorom, organizator potniku brez dodatnih stroškov ponudi ustrezen nadomestni aranžma, katerega kakovost je po možnosti enakovredna ali višja od kakovosti storitev, navedenih v pogodbi.

Kadar ima predlagan nadomestni aranžma za posledico turistični paket nižje kakovosti od kakovosti storitev, navedenih v pogodbi o paketnem potovanju, organizator potniku odobri ustrezno znižanje cene.

Potnik lahko zavrne predlagani nadomestni aranžma le, če ni primerljiv s tem, kar je dogovorjeno v pogodbi o paketnem potovanju, ali če je odobreno znižanje cene neustrezno.

6. Kadar neskladnost znatno vpliva na izvedbo turističnega paketa in je organizator ni odpravil v razumnem roku, ki ga določi potnik, lahko potnik brezplačno odstopi od pogodbe o paketnem potovanju ter, kadar je ustrezno, v skladu s členom 14 zahteva znižanje cene in/ali nadomestilo za škodo.

Če ni mogoče zagotoviti nadomestnega aranžmaja ali če potnik v skladu s tretjim pododstavkom odstavka 5 tega člena zavrne predlagan nadomestni aranžma, je potnik, kadar je to ustrezno, upravičen do znižanja cene in/ali nadomestila za škodo v skladu s členom 14, tudi če od pogodbe o paketnem potovanju ne odstopi.

Če je v turistični paket vključen prevoz potnikov, organizator v primerih iz prvega in drugega pododstavka brez nepotrebnega odlašanja in brez dodatnih stroškov za potnika zagotovi tudi povratek potnika z enakovrednim prevozom.

7. Kolikor zaradi neizogibnih in izrednih okoliščin vrnitev potnika ni mogoča kot je dogovorjeno s pogodbo o paketnem potovanju, stroške potrebne nastanitve, po možnosti enakovredne kategorije, za obdobje, ki ne presega tri noči na potnika, krije organizator. Kadar zakonodaja Unije na področju pravic potnikov določa daljša obdobja, ki veljajo za vrnitev potnika z zadevnimi prevoznimi sredstvi, veljajo ta obdobja.
8. Omejitev stroškov iz odstavka 7 tega člena se ne uporablja za osebe z omejeno mobilnostjo, kot je določeno v točki (a) člena 2 Uredbe (ES) št. 1107/2006, in za vse osebe, ki jih spremljajo, nosečnice in mladoletnike brez spremstva ter osebe, ki potrebujejo posebno zdravstveno pomoč, če je bil organizator vsaj 48 ur pred začetkom turističnega paketa obveščen o njihovih posebnih potrebah. Organizator se ne sme sklicevati na neizogibne in izredne okoliščine pri omejevanju odgovornosti v skladu z odstavkom 7 tega člena, če se zadevni prevoznik ne sme sklicevati na take okoliščine v skladu z veljavno zakonodajo Unije.

Člen 14

Znižanje cene in nadomestilo za škodo

1. Države članice zagotovijo, da je potnik upravičen do ustreznega znižanja cene za katero koli obdobje, v katerem je obstajala neskladnost, razen če organizator dokaže, da je neskladnost mogoče pripisati potniku.

2. Potnik je upravičen, da od organizatorja prejme ustrezno nadomestilo za vsakršno škodo, ki jo utрпи zaradi kakršnih koli neskladnosti. Nadomestilo se izplača brez nepotrebnega odlašanja.
3. Potnik ni upravičen do nadomestila za škodo, če organizator dokaže, da je neskladnost:
 - (a) mogoče pripisati potniku;
 - (b) mogoče pripisati tretji stranki, ki ni povezana z zagotavljanjem potovalnih storitev, vključenih v pogodbo o paketnem potovanju, ter da je neskladnost nepredvidljiva ali neizogibna, ali
 - (c) posledica neizogibnih in izrednih okoliščin.
4. Kolikor mednarodne konvencije, ki zavezujejo Unijo, omejujejo obseg nadomestila ali pogoje, pod katerimi ponudnik potovalnih storitev, ki so del turističnega paketa, plača nadomestilo, se za organizatorja uporabljajo enake omejitve. Kolikor mednarodne konvencije, ki Unije ne zavezujejo, omejujejo nadomestilo, ki ga plača ponudnik storitve, države članice lahko omejijo nadomestilo, ki ga ustrezno plača organizator. V drugih primerih je lahko nadomestilo, ki ga plača organizator, omejeno s pogodbo o paketnem potovanju, kolikor se ta omejitev ne uporablja za osebno poškodbo ali škodo, povzročeno namerno ali iz malomarnosti, ter ni manjša od trikratnega zneska celotne cene turističnega paketa.

5. Kakršno koli nadomestilo ali znižanje cene po tej direktivi ne vpliva na pravice potnikov iz Uredbe (ES) št. 261/2004, Uredbe (ES) št. 1371/2007, Uredbe (ES) št. 392/2009 Evropskega parlamenta in Sveta¹, Uredbe (EU) št. 1177/2010 in Uredbe (EU) št. 181/2011 in mednarodnih konvencij. Potniki so upravičeni do vložitve reklamacij v skladu s to direktivo in navedenimi uredbami in mednarodnimi konvencijami. Nadomestila ali znižanja cen, odobrena v skladu s to direktivo, in nadomestila ali znižanja cen, odobrena v skladu z navedenimi uredbami in mednarodnimi konvencijami, se medsebojno odštevajo, da se prepreči prekomerno izplačilo nadomestil.
6. Zastaralni rok za vložitev reklamacij po tem členu je najmanj dve leti.

Člen 15

Možnost navezave stikov z organizatorjem prek turističnega agenta

Brez poseganja v drugi pododstavek člena 13(1) države članice zagotovijo, da lahko potnik naslovi sporočila, zahteve ali pritožbe v zvezi z izvedbo turističnega paketa neposredno na turističnega agenta, prek katerega je kupil turistični paket. Turistični agent ta sporočila, zahteve ali pritožbe brez nepotrebne odlašanja posreduje organizatorju.

¹ Uredba (ES) št. 392/2009 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 23. aprila 2009 o odgovornosti prevoznikov potnikov po morju v primeru nesreč (UL L 131, 28.5.2009, str. 24).

Zaradi skladnosti z roki ali zastaralnimi roki šteje, da je organizator prejel sporočila, zahteve ali pritožbe iz prvega pododstavka, ko jih je prejel turistični agent.

Člen 16

Obveznost zagotavljanja pomoči

Države članice zagotovijo, da organizator brez nepotrebnega odlašanja ponudi ustrezno pomoč potniku v težavah, tudi v okoliščinah iz člena 13(7), zlasti tako, da:

- (a) zagotovi ustrezne informacije o zdravstvenih storitvah, lokalnih organih in konzularni pomoči ter
- (b) potniku pomaga pri sredstvih komuniciranja na daljavo in iskanju nadomestnih potovalnih aranžmajev.

Če težave nastanejo zaradi namernega ravnanja potnika ali zaradi malomarnosti potnika, lahko organizator za tako pomoč zaračuna razumno pristojbino. Ta pristojbina v nobenem primeru ne presega dejanskih stroškov organizatorja.

Poglavje V

Varstvo v primeru insolventnosti

Člen 17

Učinkovitost in obseg varstva v primeru insolventnosti

1. Države članice zagotovijo, da organizatorji s sedežem na njihovem ozemlju jamčijo za povračilo vseh plačil, opravljenih s strani ali v imenu potnikov, v kolikor zadevne storitve niso izvedene zaradi insolventnosti organizatorja. Če pogodba o paketnem potovanju vključuje prevoz potnikov, organizatorji jamčijo tudi za povratek potnikov. Ponudijo lahko nadaljevanje turističnega paketa.

Organizatorji, ki nimajo sedeža v državi članici in prodajajo ali ponujajo v prodajo turistične pakete v državi članici ali kakor koli usmerjajo takšne dejavnosti v državo članico, morajo zagotoviti jamstvo v skladu z zakonodajo te države članice.

2. Jamstvo iz odstavka 1 je učinkovito in krije razumno predvidljive stroške. Jamstvo krije zneske plačil, opravljenih s strani ali v imenu potnikov za turistične pakete, ob upoštevanju dolžine obdobja med predplačili in končnimi plačili ter zaključka turističnih paketov, pa tudi ocenjene stroške povratka v primeru insolventnosti organizatorja.
3. Koristi od varstva v primeru insolventnosti organizatorja imajo potniki ne glede na njihov kraj bivanja, kraj odhoda ali kraj prodaje turističnega paketa ter ne glede na državo članico, v kateri se nahaja subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti.

4. Kadar insolventnost organizatorja vpliva na izvedbo turističnega paketa, je na voljo brezplačno varstvo za zagotovitev povratka in po potrebi financiranja nastanitve pred povratkom.
5. Za potovalne storitve, ki niso bile izvedene, se povračilo zagotovi brez nepotrebnega odlašanja po vložitvi zahteve potnika.

Člen 18

Medsebojno priznavanje varstva v primeru insolventnosti in upravno sodelovanje

1. Države članice priznajo, da vsako varstvo v primeru insolventnosti, ki ga organizator zagotavlja v skladu z nacionalnimi predpisi države članice sedeža, izpolnjuje zahteve takih predpisov za prenos člena 17.
2. Države članice imenujejo osrednje kontaktne točke za lažje upravno sodelovanje ter nadzor organizatorjev, ki poslujejo v različnih državah članicah. Kontaktne podatke teh kontaktnih točk uradno sporočijo vsem drugim državam članicam in Komisiji.
3. Osrednje kontaktne točke druga drugi zagotavljajo vse potrebne informacije o svojih nacionalnih zahtevah za varstvo v primeru insolventnosti in o identiteti subjekta ali subjektov, ki zagotavljajo varstvo v primeru insolventnosti za posamezne organizatorje s sedežem na njihovem ozemlju. Te kontaktne točke druga drugi odobrijo dostop do vseh razpoložljivih seznamov organizatorjev, ki izpolnjujejo obveznosti v zvezi z varstvom v primeru insolventnosti. Vsi taki seznami so javno dostopni, tudi prek spleta.

4. Če ima država članica pomisleke glede varstva organizatorja v primeru insolventnosti, zahteva pojasnilo od države članice, v kateri ima organizator sedež. Države članice se na zahteve drugih držav članic odzovejo karseda hitro ter ob upoštevanju nujnosti in zahtevnosti zadeve. Prvi odgovor se v vsakem primeru pošlje najpozneje v 15 delovnih dneh od prejema zahteve.

Poglavje VI

Povezani potovalni aranžmaji

Člen 19

Varstvo v primeru insolventnosti in zahteve v zvezi z informacijami za povezane potovalne aranžmaje

1. Države članice zagotovijo, da trgovci, ki omogočajo povezane potovalne aranžmaje, zagotavljajo jamstvo za povračilo vseh plačil, ki jih prejmejo od potnikov, v kolikor se potovalna storitev, ki je del povezanega potovalnega aranžmaja, ne izvede zaradi njihove insolventnosti. Če so taki trgovci stranka, ki je odgovorna za prevoz potnikov, jamstvo krije tudi povratek potnikov. Smiselno se uporabljajo drugi pododstavek člena 17(1), člen 17(2) do (5) in člen 18.

2. Preden se potnik zaveže s kakršno koli pogodbo, ki ustvarja povezan potovalni aranžma, ali kakršno koli ustrezno ponudbo, trgovec, ki omogoča povezane potovalne aranžmaje, tudi kadar nima sedeža v državi članici, ampak kakor koli usmerja takšne dejavnosti v državo članico na jasn, razumljiv in viden način navede, da:
- (a) potnik ne more koristiti pravic, ki se v skladu s to direktivo uporabljajo izključno za turistične pakete, in da je vsak ponudnik storitve odgovoren zgolj za ustrezno izvedbo svoje storitve po pogodbi, in
 - (b) potniku pripada varstvo v primeru insolventnosti v skladu z odstavkom 1.
- Za skladnost s tem odstavkom trgovec, ki omogoči povezan potovalni aranžma, potniku te informacije zagotovi na ustreznem standardnem obrazcu iz Priloge II ali – če nobeden od obrazcev iz navedene priloge ne pokriva določene vrste povezanega potovalnega aranžmaja – zagotovi informacije iz zadevnega povezanega potovalnega aranžmaja.
3. Kadar trgovec, ki omogoča povezane potovalne aranžmaje, ne izpolni zahtev iz odstavkov 1 in 2 tega člena, v zvezi s potovalnimi storitvami, vključenimi v povezane potovalne aranžmaje, veljajo pravice in obveznosti iz členov 9 in 12 ter poglavja IV.
4. Kadar je povezan potovalni aranžma rezultat sklenitve pogodbe med potnikom in trgovcem, ki ne omogoča povezanega potovalnega aranžmaja, ta trgovec o sklenitvi zadevne pogodbe obvesti trgovca, ki omogoča povezan potovalni aranžma.

Poglavje VII

Splošne določbe

Člen 20

*Posebne obveznosti turističnega agenta,
kadar ima organizator sedež zunaj Evropskega gospodarskega prostora*

Kadar ima organizator sedež zunaj Evropskega gospodarskega prostora, za turističnega agenta s sedežem v državi članici brez poseganja v drugi pododstavek člena 13(1) veljajo obveznosti, določene za organizatorje v poglavjih IV in V, razen če turistični agent dokaže, da organizator ravna skladno z navedenimi poglavji.

Člen 21

Odgovornost za napake pri rezervaciji

Države članice zagotovijo, da je trgovec odgovoren za vse napake, nastale zaradi tehničnih okvar v sistemu rezervacije, ki mu jih je mogoče pripisati, in, če se je trgovec strinjal, da opravi rezervacijo turističnega paketa ali potovalnih storitev, ki so del povezanih potovalnih aranžmajev, za napake, storjene v procesu rezervacije.

Trgovec ni odgovoren za napake pri rezervaciji, ki jih je mogoče pripisati potniku ali so posledica neizogibnih in izrednih okoliščin.

Člen 22

Pravica do pravnih sredstev

Kadar organizator ali – v skladu z drugim pododstavkom člena 13(1) ali členom 20 – turistični agent plača nadomestilo, odobri znižanje cene ali izpolni druge obveznosti, ki jih ima po tej direktivi, države članice zagotovijo, da ima organizator ali turistični agent pravico do pravnih sredstev zoper vse tretje stranke, ki so prispevale k dogodku, zaradi katerega se zahteva nadomestilo, znižanje cene ali druge obveznosti.

Člen 23

Obvezna narava te direktive

1. Izjava organizatorja turističnega paketa ali trgovca, ki omogoča povezan potovalni aranžma, da deluje izključno kot ponudnik potovalnih storitev, kot posrednik ali v kakršni koli drugi vlogi ali da turistični paket ali povezan potovalni aranžma ne šteje za turistični paket ali povezan potovalni aranžma, tega organizatorja ali trgovcane oprosti obveznosti, ki so mu naložene v skladu s to direktivo.
2. Potniki se ne morejo odpovedati pravicam, ki so jim dodeljene z nacionalnimi predpisi za prenos te direktive.
3. Nobena pogodbeni ureditev ali izjava potnika, s katero se neposredno ali posredno bodisi odpove pravicam, ki so mu dodeljene na podlagi te direktive, ali jih omejuje ali se skuša izogniti uporabi te direktive, za potnika ni zavezujoča.

Člen 24
Izvrševanje

Države članice zagotovijo, da obstajajo ustrezna in učinkovita sredstva za zagotavljanje skladnosti s to direktivo.

Člen 25
Kazni

Države članice določijo pravila o kaznih, ki se uporabljajo za kršitve nacionalnih določb, sprejetih na podlagi te direktive, in sprejmejo vse ukrepe, ki so potrebni za zagotovitev njihovega izvajanja. Kazni so učinkovite, sorazmerne in odvračilne.

Člen 26
Poročanje s strani Komisije in pregled

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do ...⁺ predloži poročilo o uporabi določb te direktive za spletne rezervacije na različnih prodajnih točkah in opredelitvi takšnih rezervacij za turistične pakete, povezane potovalne aranžmaje ali samostojne potovalne storitve, še zlasti pa o opredelitvi turističnega paketa iz točke (b)(v) točke 2 člena 3 in o tem, ali bi bilo ustrezno to opredelitev prilagoditi ali razširiti.

Komisija Evropskemu parlamentu in Svetu do ...⁺⁺ predloži splošno poročilo o izvajanju te direktive.

⁺ UL: Prosimo vstavite datum: tri leta po začetku veljavnosti te direktive.

⁺⁺ UL: prosimo vstavite datum: pet leta po začetku veljavnosti te direktive.

Poročiloma iz prvega in drugega odstavka se po potrebi priložijo zakonodajni predlogi.

Člen 27

Sprememba Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU

1. Točka 5 Priloge k Uredbi (ES) št. 2006/2004 se nadomesti z naslednjim:

„5. Direktiva (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta^{*}.

^{*} Direktiva (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L ...) ⁺.“

⁺ UL: prosimo, vstavite številko, datum sprejetja in navedbo objave te direktive.

2. Točka (g) člena 3(3) Direktive 2011/83/ES se nadomesti z naslednjim:

„(g) o turističnih paketih, kakor so opredeljeni v točki 2 člena 3 Direktive (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta^{*}.“

Člen 6(7), člen 8(2) in (6) ter členi 19, 21 in 22 te direktive se smiselno uporabljajo za turistične pakete, kakor so opredeljeni v točki 2 člena 3 Direktive (EU) 2015/..., kar zadeva potnike, kakor so opredeljeni v točki 6 člena 3 navedene direktive.

^{*} Direktiva (EU) 2015/... Evropskega parlamenta in Sveta z dne ... o paketnih potovanjih in povezanih potovalnih aranžmajih, spremembi Uredbe (ES) št. 2006/2004 in Direktive 2011/83/EU Evropskega parlamenta in Sveta ter razveljavitvi Direktive Sveta 90/314/EGS (UL L ...) ⁺.“

⁺ UL: prosimo, vstavite številko, datum sprejetja ter sklic na objavo za to direktivo.

Poglavje VIII

Končne določbe

Člen 28

Prenos

1. Države članice do ...⁺ sprejmejo in objavijo zakone in druge predpise, potrebne za uskladitev s to direktivo. Besedilo teh predpisov takoj sporočijo Komisiji.
2. Države članice te predpise uporabljajo od ...⁺⁺.
3. Države članice se v sprejetih predpisih sklicujejo na to direktivo ali pa sklic nanjo navedejo ob njihovi uradni objavi. Način sklicevanja določijo države članice.
4. Države članice Komisiji sporočijo besedila temeljnih določb predpisov nacionalnega prava, sprejetih na področju, ki ga ureja ta direktiva.

⁺ UL: prosimo, vstavite datum: 24 mesecev po začetku veljavnosti te direktive.

⁺⁺ UL: prosimo, vstavite datum: 30 mesecev po začetku veljavnosti te direktive.

Člen 29
Razveljavitev

Direktiva 90/314/EGS se razveljavi z učinkom od ...⁺.

Sklicevanja na razveljavljeno direktivo se razumejo kot sklicevanja na to direktivo in se berejo v skladu s korelacijsko tabelo iz Priloge III.

Člen 30
Začetek veljavnosti

Ta direktiva začne veljati dvajseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Člen 31
Naslovniki

Ta direktiva je naslovljena na države članice.

V ,

Za Evropski parlament
Predsednik

Za Svet
Predsednik

⁺ UL: prosimo vstavite datum: 30 mesecev po začetku veljavnosti te direktive.

PRILOGA I

Del A

Obrazec standardnih informacij za pogodbe o paketnem potovanju, kadar je možna uporaba
hiperpovezav

Ponujena kombinacija potovalnih storitev je turistični paket v smislu Direktive (EU) 2015/...⁺.

Zato boste upravičeni do vseh pravic EU, ki veljajo za turistične pakete. Podjetje XY prevzema /
podjetja XY prevzemajo polno odgovornost za ustrezno izvedbo turističnega paketa v celoti.

Poleg tega podjetje XY / podjetja XY v skladu z zakonom zagotavlja(-jo) varstvo, da se v primeru
njegove/njihove insolventnosti povrnejo vaša plačila in zagotovi vaš povratek, kadar turistični paket
vključuje prevoz.

Več informacij o ključnih pravicah iz Direktive (EU) 2015/...⁺ [se zagotovi v obliki
hiperpovezave].

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

Ključne pravice na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺

- Potniki prejmejo vse bistvene informacije o turističnem paketu pred sklenitvijo pogodbe o
paketnem potovanju.
- Za ustrezno izvedbo vseh potovalnih storitev, vključenih v pogodbo, je vedno odgovoren
vsaj en trgovec.

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

- Potniki prejmejo telefonsko številko za nujne primere ali podatke o kontaktni točki, prek katere lahko stopijo v stik z organizatorjem ali potovalno agencijo.
- Potniki lahko z obvestilom v razumnem roku in ob plačilu morebitnih dodatnih stroškov turistični paket prenesejo na drugo osebo.
- Cena turističnega paketa se lahko poveča le, če nastanejo posebni stroški (na primer cene goriva) in če je to izrecno določeno v pogodbi, v nobenem primeru pa ne pozneje kot 20 dni pred začetkom turističnega paketa. Če se cena poviša za več kot 8 % cene turističnega paketa, lahko potnik odstopi od pogodbe. Če si organizator pridržuje pravico do povišanja cene, ima potnik pravico do znižanja cene, če pride do znižanja zadevnih stroškov.
- Potniki lahko odstopijo od pogodbe brez plačila kakršne koli odstopnine in prejmejo celotno povračilo vseh plačil, če se je znatno spremenil kateri od bistvenih elementov turističnega paketa, razen cene. Če trgovec, odgovoren za turistični paket, turistični paket pred njegovim začetkom prekliče, so potniki upravičeni do povračila plačil, kadar je to ustrezno pa tudi do nadomestila.
- Potniki lahko v primeru izrednih okoliščin odstopijo od pogodbe pred začetkom turističnega paketa brez plačila kakršne koli odstopnine, na primer, če so v kraju potovanja resne varnostne težave, ki bi verjetno vplivale na turistični paket.
- Poleg tega lahko potniki odstopijo od pogodbe kadar koli pred začetkom turističnega paketa proti plačilu ustrezne in upravičene odstopnine.

- Če bistvenih elementov turističnega paketa po njegovem začetku ni mogoče zagotoviti v skladu z dogovorom, je treba potniku, brez dodatnih stroškov, ponuditi primerne nadomestne aranžmaje. Potniki lahko brez plačila kakršne koli odstopnine odstopijo od pogodbe, kadar storitve niso izvedene v skladu s pogodbo in to znatno vpliva na izvedbo turističnega paketa ter organizator težave ne odpravi.
- Potniki so upravičeni tudi do znižanja cene in/ali nadomestila za škodo, kadar potovalne storitve niso izvedene ali so neustrezno izvedene.
- Če je potnik v težavah, mora organizator zagotoviti pomoč.
- Če organizator ali, v nekaterih državah članicah, turistični agent postane insolventen, se plačila povrnejo. Če organizator ali, po potrebi, turistični agent postane insolventen po začetku turističnega paketa in je v turistični paket vključen prevoz, se zagotovi povratek potnikov. XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica]. Če se izvedba storitev zavrne zaradi insolventnosti XY, se lahko potniki obrnejo na ta subjekt ali po potrebi na pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko).

Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo[HIPERPOVEZAVA]

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del B

Obrazec standardnih informacij za pogodbe o paketnem potovanju v primerih, ki niso zajeti v delu

A

Ponujena kombinacija potovalnih storitev je turistični paket v smislu Direktive (EU) 2015/...⁺.

Zato boste upravičeni do vseh pravic EU, ki veljajo za turistične pakete. Podjetje XY prevzema / podjetja XY prevzemajo polno odgovornost za ustrezno izvedbo turističnega paketa v celoti.

Poleg tega podjetje XY / podjetja XY v skladu z zakonom zagotavlja(-jo) varstvo, da se vam v primeru njegove/njihove insolventnosti povrnejo vaša plačila in zagotovi vaš povratek, kadar turistični paket vključuje prevoz.

Ključne pravice na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺

- Potnikom prejmejo vse bistvene informacije o turističnem paketu pred sklenitvijo pogodbe o paketnem potovanju.
- Za ustrezno izvedbo vseh potovalnih storitev, vključenih v pogodbo, je vedno odgovoren vsaj en trgovec.
- Potniki prejmejo telefonsko številko za nujne primere ali podatke o kontaktni točki, prek katere lahko stopijo v stik z organizatorjem ali potovalno agencijo.

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

- Potniki lahko z obvestilom v razumnem roku in ob plačilu morebitnih dodatnih stroškov turistični paket prenesejo na drugo osebo.
- Cena turističnega paketa se lahko poveča le, če nastanejo posebni stroški (na primer cene goriva) in če je to izrecno določeno v pogodbi, v nobenem primeru pa ne pozneje kot 20 dni pred začetkom turističnega paketa. Če se cena poviša za več kot 8 % cene turističnega paketa, lahko potnik odstopi od pogodbe. Če si organizator pridržuje pravico do povišanja cene, ima potnik pravico do znižanja cene, če pride do znižanja zadevnih stroškov.
- Potniki lahko odstopijo od pogodbe brez plačila kakršne koli odstopnine in prejmejo celotno povračilo vseh plačil, če se je znatno spremenil kateri koli od bistvenih elementov turističnega paketa, razen cene. Če trgovec, odgovoren za turistični paket, ta turistični paket pred njegovim začetkom prekliče, so potniki upravičeni do povračila plačil, kadar je to ustrezno pa tudi do nadomestila.
- Potniki lahko v primeru izrednih okoliščin odstopijo od pogodbe pred začetkom turističnega paketa brez plačila kakršne koli odstopnine, na primer, če so v kraju potovanja resne varnostne težave, ki bi verjetno vplivale na turistični paket.
- Poleg tega lahko potniki odstopijo od pogodbe kadar koli pred začetkom turističnega paketa proti plačilu ustrezne in upravičene odstopnine.

- Če bistveni elementi turističnega paketa po njegovem začetku ni mogoče zagotoviti v skladu z dogovorom, je treba potniku brez dodatnih stroškov ponuditi primerne nadomestne aranžmaje. Potniki lahko brez plačila kakršne koli odstopnine odstopijo od pogodbe, kadar storitve niso izvedene v skladu z pogodbo in to znatno vpliva na izvedbo turističnega paketa ter organizator težave ne odpravi.
- Potniki so upravičeni tudi do znižanja cene in/ali nadomestila za škodo, kadar potovalne storitve niso izvedene ali so neustrezno izvedene.
- Če je potnik v težavah, mora organizator zagotoviti pomoč.
- Če organizator ali, v nekaterih državah članicah, turistični agent postane insolventen, se plačila povrnejo. Če organizator ali po potrebi turistični agent postane insolventen po začetku turističnega paketa in je v turistični paket vključen prevoz, se zagotovi povratek potnikov. XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica]. Če se izvedba storitev zavrne zaradi insolventnosti XY, se lahko potniki obrnejo na ta subjekt ali po potrebi na pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko).

[Spletno mesto, kjer se nahaja Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo.]

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del C

Obrazec standardnih informacij, kadar organizator podatke posreduje drugemu trgovcu v skladu s točko (b)(v) točke 2 člena 3

Če najpozneje v 24 urah po prejemu potrditve rezervacije od podjetja XY sklenete pogodbo s podjetjem AB, bo potovalna storitev, ki jo zagotavljata XY in AB, štela za turistični paket v smislu Direktive (EU) 2015/...⁺.

Zato boste upravičeni do vseh pravic EU, ki veljajo za turistične pakete.

Podjetje XY prevzema polno odgovornost za ustrezno izvedbo turističnega paketa v celoti.

Poleg tega podjetje XY v skladu z zakonom zagotavlja varstvo, da se v primeru njegove insolventnosti povrnejo vaša plačila in zagotovi vaš povratek, kadar turistični paket vključuje prevoz.

Več informacij o ključnih pravicah iz Direktive (EU) 2015/...⁺ [se zagotovi v obliki hiperpovezave].

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

Ključne pravice na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺

- Potniki prejmejo vse bistvene informacije o potovalnih storitvah pred sklenitvijo pogodbe o paketnem potovanju.
- Za ustrezno izvedbo vseh potovalnih storitev, vključenih v pogodbo, je vedno odgovoren vsaj en trgovec.

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

- Potniki prejmejo telefonsko številko za nujne primere ali podatke o kontaktni točki, prek katere lahko stopijo v stik z organizatorjem ali potovalno agencijo.
- Potniki lahko z obvestilom v razumnem roku in ob plačilu morebitnih dodatnih stroškov turistični paket prenesejo na drugo osebo.
- Cena turističnega paketa se lahko poveča le, če nastanejo posebni stroški (na primer cene goriva) in če je to izrecno določeno v pogodbi, v nobenem primeru ne pozneje kot 20 dni pred začetkom turističnega paketa. Če se cena poviša za več kot 8 % cene turističnega paketa, lahko potnik odstopi od pogodbe. Če si organizator pridržuje pravico do povišanja cene, ima potnik pravico do znižanja cene, če pride do znižanja zadevnih stroškov.
- Potniki lahko odstopijo od pogodbe brez plačila kakršne koli odstopnine in prejmejo celotno povračilo vseh plačil, če se je znatno spremenil kateri koli od bistvenih elementov turističnega paketa, razen cene. Če trgovec, odgovoren za turistični paket, turistični paket pred njegovim začetkom prekliče, so potniki upravičeni do povračila plačil, kadar je to ustrezno pa tudi do nadomestila.
- Potniki lahko v primeru izrednih okoliščin odstopijo od pogodbe pred začetkom turističnega paketa brez plačila kakršne koli odstopnine, na primer, če so v kraju potovanja resne varnostne težave, ki bi verjetno vplivale na turistični paket.
- Poleg tega lahko potniki odstopijo od pogodbe kadar koli pred začetkom turističnega paketa proti plačilu ustrezne in upravičene odstopnine.

- Če bistvenih elementov turističnega paketa po njegovem začetku ni mogoče zagotoviti v skladu z dogovorom, je treba potniku brez dodatnih stroškov ponuditi primerne nadomestne aranžmaje. Potniki lahko brez plačila kakršne koli odstopnine odstopijo od pogodbe, kadar storitve niso izvedene v skladu s pogodbo in to znatno vpliva na izvedbo turističnega paketa ter organizator težave ne odpravi.
- Potniki so upravičeni tudi do znižanja cene in/ali nadomestila za škodo, kadar potovalne storitve niso izvedene ali so neustrezno izvedene.
- Če je potnik v težavah, mora organizator zagotoviti pomoč.
- Če organizator ali, v nekaterih državah članicah, turistični agent postane insolventen, se plačila povrnejo. Če organizator ali, po potrebi, turistični agent postane insolventen po začetku turističnega paketa in je v turistični paket vključen prevoz, se zagotovi povratek potnikov. XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica]. Če se izvedba storitev zavrne zaradi insolventnosti XY, se lahko potniki obrnejo na ta subjekt ali po potrebi na pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko).

Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo [HIPERPOVEZAVA].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

PRILOGA II

Del A

Obrazec standardnih informacij, kadar je trgovec, ki omogoča povezan potovalni aranžma prek spleta v smislu točke (a) točke 5 člena 3, prevoznik, ki prodaja povratno vozovnico

Če po izbiri in plačilu potovalne storitve prek našega podjetja / XY rezervirate dodatne potovalne storitve za vaše potovanje ali počitnice, NE BOSTE upravičeni do pravic, ki na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺ veljajo za turistične pakete.

Naše podjetje / XY zato ne bo odgovorno za ustrezno izvedbo posameznih potovalnih storitev. Prosimo, da se v primeru težav se obrnete na zadevnega ponudnika storitev.

Če pa med istim obiskom spletnega mesta našega podjetja / XY za rezervacije rezervirate dodatne potovalne storitve, bodo potovalne storitve postale del povezanega potovalnega aranžmaja. V tem primeru XY v skladu s pravom EU zagotavlja varstvo za vračilo vaših plačil XY za storitve, ki niso bile opravljene zaradi insolventnosti XY, in po potrebi za vaš povratek. Opozarjamo vas, da to ne zagotavlja povračila v primeru insolventnosti zadevnega ponudnika storitev.

Več informacij o varstvu v primeru insolventnosti [se zagotovi v obliki hiperpovezave].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica].

Potniki se lahko obrnejo na ta subjekt ali po potrebi pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko), če storitve zaradi insolventnosti XY niso izvedene.

Opomba: To varstvo v primeru insolventnosti ne zajema pogodb s strankami, ki niso XY, ki se lahko izpolnijo kljub insolventnosti XY.

Direktiva (EU) 2015/...+, kot je bila prenesena v nacionalno pravo [*HIPERPOVEZAVA*].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del B

Obrazec standardnih informacij, kadar je trgovec, ki omogoča povezan potovalni aranžma prek spleta v smislu točke (a) točke 5 člena 3, trgovec, ki ni prevoznik, ki prodaja povratno vozovnico

Če po izbiri in plačilu ene potovalne storitve prek našega podjetja / XY rezervirate dodatne potovalne storitve za vaše potovanje ali počitnice, NE BOSTE upravičeni do pravic, ki veljajo za turistične pakete na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺.

Naše podjetje / XY zato ne bo odgovorno za ustrezno izvedbo posameznih potovalnih storitev. Prosimo, da se v primeru težav obrnete na zadevnega ponudnika storitev.

Če pa med istim obiskom spletnega mesta našega podjetja / XY za rezervacije rezervirate dodatne potovalne storitve, bodo potovalne storitve postale del povezanega potovalnega aranžmaja. V tem primeru XY v skladu s pravom EU zagotavlja varstvo za vračilo vaših plačil XY za storitve, ki niso bile opravljene zaradi insolventnosti XY. Opozarjamo vas, da to ne zagotavlja povračila v primeru insolventnosti zadevnega ponudnika storitev.

Več informacij o varstvu v primeru insolventnosti [se zagotovi v obliki hiperpovezave].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica] .

Potniki se lahko obrnejo na ta subjekt ali, po potrebi, pristojni organ(kontaktne podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko), če storitve zaradi insolventnosti XY niso izvedene.

Opomba: To varstvo v primeru insolventnosti ne zajema pogodb z drugimi strankami, ki niso XY, ki se lahko izpolnijo kljub insolventnosti XY.

Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo [*HIPERPOVEZAVA*]

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del C

Obrazec standardnih informacij v primeru povezanih potovalnih aranžmajev v smislu točke (a) točke 5 člena 3, kadar so pogodbe sklenjene v sočasni fizični navzočnosti trgovca (ki ni prevoznik, ki prodaja povratno vozovnico) in potnika

Če po izbiri in plačilu ene potovalne storitve prek našega podjetja / XY rezervirate dodatne potovalne storitve za vaše potovanje ali počitnice, NE BOSTE upravičeni do pravic, ki na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺ veljajo za turistične pakete.

Naše podjetje / XY zato ne bo odgovorno za ustrezno izvedbo posameznih potovalnih storitev. Prosimo, da se v primeru težav obrnete na zadevnega ponudnika storitev.

Če pa med istim obiskom našega podjetja / XY ali stikom z njim rezervirate kakršne koli dodatne potovalne storitve, bodo potovalne storitve postale del povezanega potovalnega aranžmaja. V tem primeru XY v skladu s pravom EU zagotavlja varstvo za vračilo vaših plačil XY za storitve, ki niso bile opravljene zaradi insolventnosti XY. Opozarjamo vas, da to ne zagotavlja povračila v primeru insolventnosti zadevnega ponudnika storitev.

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica].

Potniki se lahko obrnejo na ta subjekt ali, po potrebi, pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko), če storitve zaradi insolventnosti XY niso izvedene.

Opomba: To varstvo v primeru insolventnosti ne zajema pogodb z drugimi strankami, ki niso XY, ki se lahko izpolnijo kljub insolventnosti XY.

[Spletno mesto, kjer se nahaja Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo.]

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del D

Obrazec standardnih informacij, kadar je trgovec, ki prek spleta omogoča povezane potovalne aranžmaje v smislu točke (b) točke 5 člena 3, prevoznik, ki prodaja povratno vozovnico

Če prek te povezave/teh povezav rezervirate dodatne potovalne storitve za vaše potovanje ali počitnice, NE BOSTE upravičeni do pravic, ki na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺ veljajo za turistične pakete.

Naše podjetje/ XY zato ne bo odgovorno za ustrezno izvedbo teh dodatnih potovalnih storitev. Prosimo, da se v primeru težav obrnete na zadevnega ponudnika storitev.

Če pa najpozneje v 24 urah po prejemu potrditve rezervacije s strani našega podjetja / XY rezervirate dodatne potovalne storitve prek te povezave/teh povezav, bodo te potovalne storitve postale del povezanega potovalnega aranžmaja. V tem primeru XY v skladu s pravom EU zagotavlja varstvo za vračilo vaših plačil XY za storitve, ki niso bile opravljene zaradi insolventnosti XY, in po potrebi za vaš povratek. Opozarjamo vas, da to ne zagotavlja povračila v primeru insolventnosti zadevnega ponudnika storitev.

Več informacij o varstvu v primeru insolventnosti [se zagotovi v obliki hiperpovezave].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica].

Potniki se lahko obrnejo na ta subjekt ali po potrebi pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko), če storitve zaradi insolventnosti XY niso izvedene.

Opomba: To varstvo v primeru insolventnosti ne zajema pogodb z drugimi strankami, ki niso XY, ki se lahko izpolnijo kljub insolventnosti XY.

Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo [*HIPERPOVEZAVA*].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Del E

Obrazec standardnih informacij, kadar je trgovec, ki prek spleta omogoča povezane potovalne aranžmaje v smislu točke (b) točke 5 člena 3, trgovec, ki ni prevoznik, ki prodaja povratno vozovnico

Če prek te povezave/teh povezav rezervirate dodatne potovalne storitve za vaše potovanje ali počitnice, NE BOSTE upravičeni do pravic, ki na podlagi Direktive (EU) 2015/...⁺ veljajo za turistične pakete.

Naše podjetje / XY zato ne bo odgovorno za ustrezno izvedbo dodatnih potovalnih storitev. Prosimo, da se v primeru težav obrnete na zadevnega ponudnika storitev.

Če pa najpozneje v 24 urah po prejemu potrditve rezervacije s strani našega podjetja / XY rezervirate dodatne potovalne storitve prek te povezave/teh povezav, bodo te potovalne storitve postale del povezanega potovalnega aranžmaja. V tem primeru XY v skladu s pravom EU zagotavlja varstvo za vračilo vaših plačil XY za storitve, ki niso bile opravljene zaradi insolventnosti XY. Opozarjamo vas, da to ne zagotavlja povračila v primeru insolventnosti zadevnega ponudnika storitev.

Več informacij o varstvu v primeru insolventnosti [se zagotovi v obliki hiperpovezave].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

Preko hiperpovezave potnik prejme naslednje informacije:

XY je varstvo v primeru insolventnosti zagotovil pri YZ [subjekt, ki zagotavlja varstvo v primeru insolventnosti, npr. jamstveni sklad ali zavarovalnica].

Potniki se lahko obrnejo na ta subjekt ali po potrebi pristojni organ (kontaktni podatki, vključno z nazivom, geografskim in elektronskim naslovom ter telefonsko številko), če storitve zaradi insolventnosti XY niso izvedene.

Opomba: To varstvo v primeru insolventnosti ne zajema pogodb z drugimi strankami, ki niso XY, ki se lahko izpolnijo kljub insolventnosti XY.

Direktiva (EU) 2015/...⁺, kot je bila prenesena v nacionalno pravo [*HIPERPOVEZAVA*].

⁺ UL: prosimo, vstavite številko te direktive.

PRILOGA III

Korelacijska priloga

Direktiva 90/314/EGS	Ta direktiva
Člen 1	Člen 1
Člen 2(1)	Točka 2 člena 3 in točka (a) člena 2(2)
Člen 2(2)	Točka 8 člena 3
Člen 2(3)	Točka 9 člena 3
Člen 2(4)	Točka 6 člena 3
Člen 2(5)	Točka 3 člena 3
Člen 3(1)	Črtan
Člen 3(2)	Črtan, vendar so glavni deli vključeni v člena 5 in 6
Točka (a) člena 4(1)	Točka (f) člena 5(1)
Točka (b) člena 4(1)	Točka (h) člena 5(1), točki (d) in (f) člena 7(2) in člen 7(4)
Točka (a) člena 4(2)	Člen 7(2)
Točka (b) člena 4(2)	Člen 5(3) ter člen 7(1) in (7)
Točka (c) člena 4(2)	Črtan
Člen 4(3)	Člen 9
Člen 4(4)	Člen 10
Člen 4(5)	Člen 11(2) in (3)
Člen 4(6)	Člen 11(2), (3) in (4) ter člen 12(3) in (4)
Člen 4(7)	Člen 13(5), (6) in (7)

Direktiva 90/314/EGS	Ta direktiva
Člen 5(1)	Člen 13(1)
Člen 5(2)	Člen 14(2), (3) in (4) ter člen 16
Člen 5(3)	Člen 23(3)
Člen 5(4)	Točka (e) člena 7(2) in člen 13(2)
Člen 6	Člen 13(3)
Člen 7	Člen 17 in člen 18
Člen 8	Člen 4
Člen 9(1)	Člen 28(1)
Člen 9(2)	Člen 28(4)
Člen 10	Člen 31
Točka (a) Priloge	Točka (a)(i) člena 5(1)
Točka (b) Priloge	Točka (a)(ii) člena 5(1)
Točka (c) Priloge	Točka (a)(iii) člena 5(1)
Točka (d) Priloge	Točka (e) člena 5(1)
Točka (e) Priloge	Točka (a)(i) člena 5(1)
Točka (f) Priloge	Točka (a)(v) člena 5(1)
Točka (g) Priloge	Točka (b) člena 5(1)
Točka (h) Priloge	Točka (c) člena 5(1) in člen 10(1)
Točka (i) Priloge	Točka (d) člena 5(1)
Točka (j) Priloge	Točka (a) člena 7(2)
Točka (k) Priloge	Člen 13(2)